

Nieuwsbrief PR Updates

Nummer 3, 2022

Redactie: Prof. mr. drs. M. Heemskerk.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2022:328](#) 25-02-2022

Vordering bedrijfstakpensioenfonds achterstallige pensioenpremies blijft buiten onderhands WHOA-akkoord faillissement

Hof

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2022:914](#) 29-03-2022

Bij vaststelling kinderalimentatie houdt hof bij draagkracht rekening met oudedagsvoorziening

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2022:2382](#) 29-03-2022

Niet adviseren over conversie in huwelijkse voorwaarden is beroepsfout advocaat

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2022:2424](#) 29-03-2022

Hof stelt lagere partneralimentatie vast; vanuit privé door man betaalde schuld voor pensioenpremies vrouw valt niet onder kosten huishouding volgens huwelijkse voorwaarden

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2022:2014](#) 15-03-2022

Afwijzing herzieningsverzoek partneralimentatie: nieuwe pensioenvoorziening blijft buiten beschouwing bij draagkracht

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2022:781](#) 15-03-2022

Verrekening conform Boon/Van Loon: schatting en matiging hof wegens onvoldoende informatie ouderdomspensioen

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2022:1618](#) 01-03-2022

Geen dwaling bij overeenkomst met afstand pensioenrechten

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2022:1533](#) 28-02-2022

Arbeidsovereenkomst met wiskundedocent is in eerste aanleg ten onrechte ontbonden; hof herstelt arbeidsovereenkomst

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2022:379](#) 15-02-2022

Geen schending van de op het Pensioenfonds rustende informatieplicht bij het wijzigen van omrekenfactoren

Rechtbank

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2022:1120](#) 22-03-2022

Inkomen na pensionering telt voor draagkracht mee bij partneralimentatie

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2022:2109](#) 17-03-2022

Toekenning militair arbeidsongeschiktheidspensioen op basis van 30% invaliditeit

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2022:1740](#) 02-03-2022

Pensioenfonds vordert met succes onverschuldigd betaald arbeidsongeschiktheidspensioen terug

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2022:835](#) 02-03-2022

Vordering tot bijstorting in toeslagdepot voor indexatie afgewezen

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2022:625](#) 23-02-2022

Werkgever valt onder schoonmaakbranche en moet premienota's cao en pensioen betalen

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2021:6648](#) 22-11-2021

Eerdere pensioendatum is grond voor wijziging partneralimentatie

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2019:8397](#) 08-11-2019

Pensioenfonds heeft aan haar informatieverplichting t.a.v. omrekenfactoren voldaan

College van Beroep voor het bedrijfsleven

[College van Beroep voor het bedrijfsleven, ECLI:NL:CBB:2021:1063](#) 14-12-2021

Polishouders zijn belanghebbende bij besluit van DNB over portefeuilleoverdracht via juridische fusie van Optas met Aegon

Antillen

[Gerecht in eerste aanleg van Curaçao, ECLI:NL:OGAAC:2022:45](#) 28-03-2022

Waarde te verrekenen pensioen volgens Boon/Van Loon valt na overlijden erflater in te verdelen ontbonden huwelijksgemeenschap

[Gerecht in eerste aanleg van Curaçao, ECLI:NL:OGAAC:2022:41](#) 14-02-2022

Verdeling huwelijksgoederengemeenschap: boedelverdeling en betaling overbedeling inclusief afkoop pensioen

[Raad van Beroep in Ambtenarenzaken van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ECLI:NL:ORBAACM:2022:14](#) 05-01-2022

Terechte weigering verzoek om pensioenuitkering gewezen ambtenaar

[Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba, ECLI:NL:OGAAA:2021:694](#) 29-12-2021

Verdeling huwelijksgoederengemeenschap na scheiding, inclusief pensioen

[Gerecht in eerste aanleg van Curaçao, ECLI:NL:OGAAC:2021:257](#) 10-05-2021

Verdeling nalatenschap erflater omvat vraag of pensioen verrekend moet worden

RECHTSPRAAK

Verdeling nalatenschap erflater omvat vraag of pensioen verrekend moet worden

Geschil tussen erfgenamen en weduwe over nalatenschap van de erflater. De erfgenamen vorderen onder meer verdeling van de nalatenschap conform boedelbeschrijving en toedeling van de pensioenpolis aan de erfgenamen. De weduwe stelt onder meer dat het pensioen tijdens huwelijk is opgebouwd en daarom verrekend moet worden. Het gerecht oordeelt voorlopig over diverse posten en bepaalt dat partijen zich bij akte mogen uitlaten.

De erflater is op 12 december 2016 in Curaçao overleden. Hij heeft zijn zoon erkend. De erflater is op 31 juli 1992 in gemeenschap van goederen gehuwd met de eerste echtgenote. Uit dit huwelijk zijn twee kinderen geboren, te weten dochter 1 en dochter 2. Het huwelijk is op 29 december 2010 door echtscheiding ontbonden. Verdeling van de huwelijksgoederengemeenschap heeft niet plaatsgevonden. Tot de ontbonden huwelijksgoederengemeenschap behoort de onroerende zaak aan de Kaya M 514. Op 4 november 2011 is erflater in gemeenschap van goederen gehuwd met weduwe. Uit dit huwelijk zijn ook twee kinderen geboren, dochter 3 en dochter 4. Het huwelijk is op 12 december 2016 door het overlijden van erflater ontbonden.

De erflater heeft bij uiterste wil over zijn nalatenschap beschikt. Bij zijn testament van 8 december 2016 heeft hij aan weduwe een vijftal auto's gelegateerd, en aan zijn drie oudste kinderen ieder de waarde van een van die vijf auto's. Aan laatstgenoemden legateerde de erflater tevens "tezamen en voor gelijke delen, mijn één/vierde (1/4e) onverdeeld aandeel in het registergoed plaatselijk bekend als Kaya M nummer 514". Onder last van die legaten heeft de erflater tot zijn enige erfgenamen benoemd: dochter 2 voor 11% van zijn nalatenschap; dochter 3 voor 43% van zijn nalatenschap; dochter 4 voor 46% van zijn nalatenschap. Bij het testament heeft erflater verder bepaald dat hetgeen dochters 3 en 4 uit de nalatenschap verkrijgen onder bewind zal worden gesteld totdat zij de leeftijd van achttien jaar hebben bereikt. Hij heeft zijn zus TE, en bij haar overlijden, belet of ontstentenis zijn zus TE, tot bewindvoerder

aangewezen. TE heeft deze benoeming aanvaard. Erflater heeft zijn zus TE, en bij haar overlijden, belet of ontstentenis zijn zus TE, benoemd tot executeur afwikkelingsbewindvoerder met het recht van bezit van zijn nalatenschap gedurende de afwikkeling daarvan.

TE c.s. vorderen na eisiwijziging, dat het Gerecht de verdeling van de nalatenschap van de erflater vaststelt conform de boedelbeschrijving van 28 november 2019; voor recht verklaart dat de Fiscaal Pensioenpolis Ouderdomspensioen ad NAF. 104.700,55 bij Fatum aan de erfgenamen toekomt; voor recht verklaart dat het saldo van de verzekering van MRI Risk Insurance aan de erfgenamen toekomt; afspraken vastlegt ten aanzien van het mede-verzorgen en mede-opvoeden van de minderjarige dochters 3 en 4. De weduwe vordert dat TE en/of de erfgenamen aan voor de begrafeniskosten zijnde het bedrag van NAF 13.305,30 voldoen.

In deze zaak zal tot uitgangspunt worden genomen dat de ontbonden huwelijksgoederengemeenschap van de erflater en eerste echtgenote is afgewikkeld conform het door TE c.s. overgelegde echtscheidingsconvenant en dat de erflater en eerste echtgenote alleen hun voormalige echtelijke woning Kaya M 514 onverdeeld hebben gelaten. Van belang daarbij is dat de partijen in dit geding het eens zijn over de vraag waaruit het (resterende) aandeel van de erflater in diens ontbonden huwelijksgoederengemeenschap met eerste echtgenote bestond: het halve onverdeeld aandeel in de onroerende zaak Kaya M 514, aan welke helft volgens hen een waarde van (NAF 95.000 : 2 =) NAF 47.500 moet worden toegekend. Dit zal tot uitgangspunt worden genomen bij de verdelingen tussen de partijen in dit geding (de verdelingen van de nalatenschap van de erflater en diens huwelijksboedel met weduwe. Partijen moeten er echter wel rekening mee houden dat eerste echtgenote - die naar het Gerecht begrijpt sinds de echtscheiding in 2010 in het huis is blijven wonen - niet aan hun uitgangspunten is gebonden en zich op het standpunt kan stellen dat haar (resterende) gemeenschap met (de rechtsopvolgers van) de erflater op een andere wijze verdeeld moet worden.

Het Gerecht geeft de nalatenschap van de erflater weer en vermeldt daarbij een voorlopig oordeel. Partijen kunnen daarop in de door hen nog te nemen aktes desgewenst reageren. De standpunten van partijen over de pensioenpolis bij Guardian, de levensverzekering bij Ennia, MRI en over de begrafeniskosten hebben zich in de loop van de processtukken ontwikkeld. De erflater had een levensverzekeringpolis afgesloten bij Ennia. Enige maanden voor zijn overlijden heeft hij TE als beoogd bewindvoerder aangewezen als begunstigde onder die verzekering. Ennia heeft conform die begunstiging aan TE NAF 41.481 uitgekeerd. Het

pensioen is door Guardian conform de polis aan de werkgever van de erflater uitgekeerd, waarna die werkgever een bedrag van netto NAF 83.558 aan de drie erfgenamen heeft doorbetaald. Volgens de weduwe waren deze pensioenaanspraken gedeeltelijk tijdens de huwelijkse periode opgebouwd en dient er om die reden een verrekening tussen partijen plaats te vinden. Partijen zullen in de door hen te nemen aktes die standpunten, voor zover gehandhaafd, herhalen, met bijvoeging van de relevante (bewijs)stukken, polisvoorwaarden en berekeningen van de contante waarde van hetgeen aan de weduwe zou toekomen indien haar standpunt wordt gevolgd dat, voor zover de opbouw van de (pensioen)verzekeringen tijdens het huwelijk heeft plaatsgevonden, terzake een verrekening dient plaats te vinden.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Curaçao

Datum uitspraak: 10-05-2021

ECLI: ECLI:NL:OGEAC:2021:257

Zaaknummer: CUR201904507

Rechters: F.V.L.M. Wannyn

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verdeling huwelijksgoederengemeenschap: boedelverdeling en betaling overbedeling inclusief afkoop pensioen

***Geschil over verdeling nog niet ontbonden
huwelijksgoederengemeenschap. Het Gerecht stelt de verdeling vast
aan de hand van de boedelbestanddelen. Daarnaast wordt een bedrag
voor overbedeling toegekend. Daarin begrepen is de afkoop van het
pensioen.***

Partijen zijn ex-echtelingen. Eiseres is geboren in 1955, gedaagde in 1951. Zij zijn ruim veertig jaar getrouwd geweest. Op 5 september 2017 heeft gedaagde een echtscheidingsverzoek ingediend. De ontbinding van het huwelijk is ingeschreven op 30 januari 2018. De ontbonden huwelijksgoederengemeenschap is nog niet verdeeld.

In het kort geding heeft eiseres gevorderd dat gedaagde eraan meewerkt dat haar aandeel in het gedurende het huwelijk door gedaagde bij APC opgebouwd pensioen aan haar wordt uitgekeerd. Gedaagde heeft toen onder meer het verweer gevoerd dat hij de gehele gemeenschap verdeeld wenst te zien en heeft zich er met verwijzing naar artikel 3:179 BW tegen verzet dat slechts één bestanddeel - het pensioen - eruit wordt gelicht. Ter zitting zijn vervolgens de eerste stappen besproken om tot een algehele verdeling te komen. Gebleken is dat beide partijen wilden dat de woning aan de [...] zou worden verkocht en dat volgens hen kon worden uitgegaan van een waarde van NAF 240.000. Bij het kortgedingvonnis is vervolgens beslist dat beide partijen moeten meewerken aan de verkoop van de woning en is, in lijn met de ter zitting gemaakte afspraken, gedaagde veroordeeld om met ingang van mei 2021 aan eiseres maandelijks - naast zijn alimentatieverplichting van toen NAF 250 - een bedrag van NAF 800 te betalen, zulks bij wijze van voorschot op de verdeling van de ontbonden huwelijksgoederengemeenschap van partijen en met bepaling dat deze betalingsverplichting geldt voor de duur van twaalf maanden, of, indien dat eerder is, totdat de gemeenschap is verdeeld. Bij dit vonnis zal worden beslist op de nog voorliggende vorderingen van eiseres.

Het Gerecht stelt de verdeling van de ontbonden huwelijksgoederengemeenschap aldus vast dat de boedelbestanddelen (a) (woning), (d) boedel Sami Liber), (e) (boedel Seru Fortuna) en (i) (schuld Island Finance) geheel worden toegedeeld aan eiseres en de boedelbestanddelen onder (b) (pensioen), (c) (boedel Suriname) en (f) (containerverhuur) geheel worden toegedeeld aan gedaagde en bepaalt dat eiseres gedaagde ter zake van de onder (i) genoemde schuld dient te vrijwaren. Het gerecht veroordeelt gedaagde om aan eiseres wegens overbedeling NAF 32.289 te betalen, met dien verstande dat gedaagde dit bedrag zal mogen voldoen in dertig maandelijkse termijnen van elk NAF 1.076, zulks met ingang van de maand maart 2022. Gedaagde zal daarbij wegens overbedeling en na verrekening NAF 32.289 aan eiseres moeten betalen. Dat bedrag is het resultaat van deze verrekening:

NAf 169.649 (b) afkoop pensioen -/-

NAf 120.000 (a) uitkoop woning -/-

NAf 12.000 (h) verrekening gebruiksvergoeding woning +

NAf 2.640 (i) helft schuld Island Finance -/-

NAf 8.000 (k) verrekening voorschot kort geding =

NAf 32.289.

Daarnaast beveelt het Gerecht partijen hun medewerking te verlenen aan de uitvoering van deze verdeling. Voor het geval partijen niet binnen een maand na deze uitspraak over de keuze van een notaris overeenstemming hebben bereikt tot notaris ten overstaan van wie de werkzaamheden van de verdeling zullen plaatsvinden benoemt het Gerecht mr. A. Victoria, notaris te Curaçao, of een van haar vervangers. In geval van weigerachtigheid en/of nalatigheid van een of meer van eisers en/of een of meer van gedaagden benoemt het Gerecht de heren M.I. Bazur en R.A. Ramazan, deurwaarders te Curaçao, ter vertegenwoordiging van respectievelijk een of meer van eisers en een of meer van gedaagden tot medewerking aan de werkzaamheden van de verdeling.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Curaçao

Datum uitspraak: 14-02-2022

ECLI: ECLI:NL:OGEAC:2022:41

Zaaknummer: CUR202100897

Rechters: P.E. de Kort

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Hof stelt lagere partneralimentatie vast; vanuit privé door man betaalde schuld voor pensioenpremies vrouw valt niet onder kosten huishouding volgens huwelijkse voorwaarden

Geschil na echtscheiding over onder meer hoogte partneralimentatie. In de huwelijkse voorwaarden is de gemeenschap van goederen uitgesloten. Kosten van huishouding worden voldaan uit netto-inkomsten uit arbeid van echtgenoten. De rechtbank heeft partneralimentatie vastgesteld en geoordeeld dat de vrouw in het kader van de huwelijkse voorwaarden bedragen aan de man moet betalen, onder meer vanwege aflossing van een schuld aan het pensioenfonds voor de vrouw vanuit privé. Het hof stelt een lagere partneralimentatie vast. Ten aanzien van de aflossing van de pensioenschuld oordeelt het hof dat de voldoening van de pensioenpremie niet kan worden aangemerkt als kosten van de huishouding.

Partijen zijn in 1996 op huwelijkse voorwaarden met elkaar gehuwd. De man heeft op 13 december 2019 een verzoek tot echtscheiding ingediend. Het huwelijk van partijen is in 2020 ontbonden door inschrijving in de registers van de burgerlijke stand van de echtscheidingsbeschikking van de rechtbank van 12 mei 2020. In de huwelijkse voorwaarden is de gemeenschap van goederen uitgesloten. De kosten van de huishouding worden voldaan uit de netto-inkomsten uit arbeid van de echtgenoten, naar evenredigheid daarvan. Voor zover deze inkomsten ontoereikend zijn, worden deze kosten voldaan uit ieders nettovermogen naar evenredigheid daarvan. Onder netto-inkomsten uit arbeid worden verstaan de inkomsten uit arbeid als hiervoor bedoeld, verminderd met de belasting en/of premieheffing op inkomen (...). De rechtbank heeft in de bestreden beschikking bepaald dat de vrouw over de periode van 20 augustus 2020 tot 1 november 2020 een bedrag van € 1.570 per maand aan

partneralimentatie betaalt en met ingang van 1 november 2020 een bedrag van € 1.581 per maand; dat de vrouw in het kader van de afwikkeling van de huwelijkse voorwaarden een bedrag van € 13.793,72 aan de man moet voldoen en dat de vrouw een bedrag van € 15.000 aan de man dient te voldoen ter zake van de door de man afgeloste schuld aan het pensioenfonds.

Het hof is met de rechtbank van oordeel dat het in dit geval redelijk is 20 augustus 2020 als ingangsdatum te hanteren. De man heeft immers op 13 december 2019 zijn verzoek tot echtscheiding bij de rechtbank ingediend en heeft in dit verzoekschrift ook om een bijdrage in zijn levensonderhoud verzocht met ingang van de datum van ontbinding van het huwelijk. De echtscheiding is op 20 augustus 2020 ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand. De vrouw had er rekening mee kunnen houden dat zij vanaf die datum een onderhoudsbijdrage aan de man moest betalen. Het hof bepaalt de behoefte van de man op basis van de hofnorm op € 1.579,20 netto per maand in 2016. Gelet op de ingangsdatum zal het hof deze bijdrage indexeren naar 2020.

Vast staat dat de man in 2006 gestopt is met zijn activiteiten in zijn handelsonderneming. Of de man vanaf die tijd al dan niet de (volledige) zorg voor de kinderen voor zijn rekening heeft genomen maakt naar het oordeel van het hof niet uit. Duidelijk is dat de man sinds 2006 niet meer heeft deelgenomen aan het arbeidsproces. Pas in 2018, nadat partijen hun samenleving hadden beëindigd, is de man een klusbedrijf gestart. Van de man mag verlangd en verwacht worden dat hij er alles aan doet om op termijn volledig in zijn eigen levensonderhoud te voorzien. Gezien de leeftijd van de man (62 jaar) en de omstandigheid dat hij langere tijd niet heeft deelgenomen aan het arbeidsproces, moet de man echter de tijd worden gegund om zijn eenmanszaak op te bouwen. Het hof ziet in het voorgaande aanleiding om aan te sluiten bij het werkelijke inkomen van de man. Aangezien het hof niet over recente inkomensgegevens van de man beschikt, zal het hof aansluiten bij de berekening van de rechtbank die uitgaat van een winst uit onderneming van € 12.819 bruto per jaar. Het hof ziet aanleiding om rekening te houden met de zelfstandigenaftrek. Om voor de zelfstandigenaftrek in aanmerking te komen moet de man aan het urencriterium van 1225 op jaarbasis voldoen. Dit komt neer op een werkweek van ongeveer 24 uur. De man is in 2018 zijn onderneming gestart. Gelet op de inspanningsverplichting die op de man rust, is het hof van oordeel dat van de man kan worden verlangd dat hij na twee jaar aan zijn urencriterium voldoet. Dat de accountant van de man verklaart dat de man in 2019 en 2020 niet voor de zelfstandigenaftrek in aanmerking komt doet daaraan niet af. Het hof bepaalt het netto besteedbaar inkomen van de man op € 1.054 per maand. Het hof berekent de aanvullende behoefte van de man op afgerond € 657 netto per maand, hetgeen neerkomt op een behoefte van € 764 bruto per maand.

De vrouw heeft in de periode tot 1 november 2020 beschikbaar voor een bijdrage in de kosten van het levensonderhoud van de man een bedrag van € 1.718 bruto per maand en in de periode vanaf 1 november 2020 € 1.582 bruto per maand. Aangezien de man een bruto behoefte heeft van € 764 per maand, zal het hof bepalen dat de vrouw een bijdrage moet betalen van € 764 bruto per maand. Na indexering bedraagt deze bijdrage met ingang van 1 januari 2021 € 787 bruto per maand en met ingang van 1 januari 2022 € 802 bruto per maand. Gelet op deze uitkomst ziet het hof geen aanleiding voor een jusvergelijking. De tweede grief van de man in het incidenteel hoger beroep faalt dan ook. Gebleken is dat de door de vrouw betaalde bijdrage hoger is dan de aanvullende behoefte van de man. Daarnaast is niet gesteld of gebleken dat de man niet in staat zou zijn om teveel ontvangen partneralimentatie terug te betalen. Dit leidt ertoe dat het hof van oordeel is dat in redelijkheid van de man kan worden verlangd dat hij het te veel ontvangene aan de vrouw terugbetaalt.

De vrouw is het niet eens met de beslissing van de rechtbank dat zij gehouden is € 15.000 aan de man te betalen. De betaling van het bedrag van € 15.000 ziet op een schuld van de vrouw aan haar pensioenfondsen die de man vanuit zijn privégedeelte heeft voldaan. Volgens de vrouw is er echter geen grond voor deze beslissing, omdat de pensioenpremie moet worden aangemerkt als kosten van de huishouding dan wel omdat het niet redelijk is dit bedrag ten laste van beide partijen te laten komen, aangezien de man in de toekomst ook meedeelt in het opgebouwde pensioen. De man heeft hiertegen verweer gevoerd. Naar het oordeel van het hof moet de voldoening van de pensioenpremie niet worden aangemerkt als kosten van de huishouding. Daarbij wijst het hof op hetgeen partijen daarover onder artikel 5 lid 1 en lid 3 van hun huwelijkse voorwaarden zijn overeengekomen. Daarin staat, kort samengevat, dat partijen de kosten van de huishouding voldoen uit hun netto-inkomsten. Onder netto-inkomsten worden verstaan de inkomsten uit arbeid verminderd met onder meer de premieheffingen. Daaruit volgt al dat de premieheffingen, waaronder naar het oordeel van het hof ook de pensioenpremie valt, niet onder de kosten van de huishouding vallen. Dat de man in de toekomst op basis van de Wet verevening pensioenen zal meedelen in het opgebouwde pensioen doet niet ter zake. Aangezien vast staat dat de man de pensioenpremie voor de vrouw heeft betaald vanuit zijn privégedeelte, heeft de rechtbank het verzoek van de man op dit punt terecht toegewezen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 29-03-2022

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2022:2424

Zaaknummer: 200.294.630

Rechters: J.U.M. van der Werff, M.H.F. van Vugt en I.J. Pieters

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Niet adviseren over conversie in huwelijkse voorwaarden is beroepsfout advocaat

Ontevreden cliënt stelt na echtscheidingsprocedure zijn advocaat aansprakelijk. Hij verwijt haar onder meer de procedure over partneralimentatie niet goed te hebben gevoerd, geen procedure te zijn gestart over de verrekening van huishoudelijke kosten en hem niet te hebben gewezen op het conversierecht van het pensioen. Het hof oordeelt dat advocaat geen beroepsfout heeft gemaakt ten aanzien van de partneralimentatie en de verrekening van huishoudelijke kosten. Ten aanzien van de conversie is het hof van oordeel dat de advocaat cliënt had moeten wijzen op de conversie. Zij heeft niet gehandeld zoals van een redelijk bekwaam en redelijk handelend advocaat mocht worden verwacht door niet op deugdelijke wijze te adviseren over artikel 15 lid 2 huwelijkse voorwaarden, waarin het conversierecht was vastgelegd. Het hof veroordeelt de advocaat om aan appelland de door hem geleden en nog te lijden schade te betalen, nader op te maken bij staat en te vereffenen volgens de wet.

Geïntimeerde heeft als advocaat appelland vanaf augustus 2012 bijgestaan in een echtscheidingsprocedure. Zij heeft namens appelland op 9 november 2012 een verzoekschrift voorlopige voorzieningen ingediend bij de rechtbank Oost-Brabant waarin onder andere werd gevraagd om een voorlopige bijdrage in zijn levensonderhoud (hierna: partneralimentatie) toe te kennen aan appelland. De rechtbank heeft bij beschikking van 9 januari 2013 het verzoek van appelland afgewezen. In de bodemprocedure heeft de rechtbank bij beschikking van 21 mei 2013 ter zake van partneralimentatie een bedrag van € 1.296 per maand toegewezen aan appelland vanaf de dag van inschrijving van de echtscheidingsbeschikking in de registers van de burgerlijke stand. Die inschrijving heeft plaatsgevonden op 11 september 2013.

Appellant en zijn ex-echtgenote waren gehuwd onder huwelijkse voorwaarden. In de akte huwelijkse voorwaarden is onder meer overeengekomen dat partijen het recht hebben eventueel in een bepaald jaar het naar evenredigheid van hun inkomen te veel betaalde aan huishoudkosten van de ander te mogen vorderen, met een vervaltermijn van drie jaar na het einde van het betreffende kalenderjaar (artikel 7 van de akte huwelijkse voorwaarden). Geïntimeerde heeft op 28 oktober 2013 aan appellant geschreven, zakelijk weergegeven, dat zij een procedure daarover stellig afraadt en daarin voor zichzelf 'ook geen taak weggelegd' ziet.

Daarnaast hebben appellant en zijn ex-echtgenote in artikel 15 huwelijkse voorwaarden afspraken opgenomen over de verevening van pensioenrechten conform de WVPS en het recht op conversie.

Appellant maakt geïntimeerde de volgende verwijten: de partneralimentatie in de voorlopigevoorzieningenprocedure is afgewezen als gevolg van een onjuiste handelwijze van geïntimeerde; geïntimeerde heeft ten onrechte geweigerd om een procedure te starten over verrekening van de huishoudelijke kosten en/of heeft ten onrechte niet gewezen op de mogelijkheid van een second opinion, geïntimeerde heeft hem ten onrechte niet gewezen op de mogelijkheid om gebruik te maken van zijn conversierecht in de zin van artikel 15 lid 2 akte huwelijkse voorwaarden en op de in dat in dat artikel genoemde vervaltermijn.

Als eerste verwijt appellant geïntimeerde dat zij de financiële stukken voor het bepalen van de hoogte van de partneralimentatie in de voorlopige voorzieningen-procedure te laat heeft toegezonden aan de rechtbank waardoor de rechtbank te weinig tijd had om de stukken te bestuderen en daardoor een onjuist oordeel heeft gegeven. Het ligt op de weg van appellant om concreet aan te geven welke beroepsfout door geïntimeerde zou zijn begaan. Dit heeft appellant niet gedaan. Gegeven het feit dat het om een voorlopige voorziening ging kan niet worden gezegd dat geïntimeerde de producties, die zij onbetwist op een laat moment van appellant heeft gekregen, te laat heeft ingediend. Uit de enkele omstandigheid dat het oordeel van de voorzieningenrechter in de visie van appellant onjuist zou zijn, kan nog niet worden afgeleid dat dit komt omdat de advocaat de producties te laat heeft ingediend. Hetzelfde geldt voor de omstandigheid dat de rechtbank geen vragen heeft gesteld over een bepaalde opmerking van appellant die in strijd zou zijn met de overgelegde jaarstukken.

Appellant stelt dat geïntimeerde bij e-mail van 28 oktober 2013 ten onrechte heeft geweigerd om een procedure te starten over verrekening van de huishoudelijke kosten en/of ten onrechte niet heeft gewezen op de mogelijkheid van een second opinion. Het hof stelt voorop dat geïntimeerde in de hiervoor genoemde e-mail op duidelijke wijze heeft uitgelegd dat en waarom zij een procedure over de huishoudelijke kosten afraadt en dat zij dit in elk geval niet

zelf zal doen voor appellant (“Ik zie daarin voor mij ook geen taak weggelegd”). Geïntimeerde heeft hierbij de goede en kwade kansen tegen elkaar afgewogen en op basis van haar ervaring geoordeeld dat dergelijke procedures zeer lastig zijn en appellant heeft dit niet betwist. Het hof begrijpt dat appellant stelt dat het door hem overgelegde overzicht ter onderbouwing van zijn vordering volledig zou zijn, althans door appellant nader had kunnen worden aangevuld en dat daarom geïntimeerde wel een vordering voor de huishoudelijke kosten had moeten indienen. Appellant gaat er echter aan voorbij dat geïntimeerde geen advies heeft gegeven over het door hem overgelegde overzicht maar een algemeen advies, op basis van haar ervaring, dat dergelijke procedures zeer lastig zijn en dat zij daarom een dergelijke procedure niet zal voeren. Nu het door geïntimeerde gegeven advies (dat dergelijke procedures zeer lastig zijn) niet onjuist is en het een advocaat vrij staat een opdracht al dan niet aan te nemen, kan geïntimeerde in dit verband niets worden verweten. Geïntimeerde had appellant ook niet hoeven te wijzen op de mogelijkheid van het vragen van een second opinion omdat dit een feit van algemene kennis is.

Appellant stelt tot slot dat geïntimeerde hem ten onrechte niet heeft gewezen op de mogelijkheid om gebruik te maken van zijn conversierecht in de zin van artikel 15 lid 2 van de akte huwelijkse voorwaarden en op de in dat artikel genoemde vervaltermijn.

Van een redelijk bekwaam en redelijk handelend vakgenoot mag worden verwacht dat zij haar client deugdelijk voorlicht over zijn rechten en plichten en wijst op contractuele vervaltermijnen. Het hof is van oordeel dat geïntimeerde appellant in beginsel had moeten wijzen op, en adviseren over artikel 15 lid 2 huwelijkse voorwaarden, en met name op de daarin genoemde vervaltermijn omdat het recht op conversie afwijkt van de hoofdregel van wettelijke pensioenverevening. Dit lag te meer in de rede nu appellant zes jaar ouder is dan zijn ex-echtgenoot. Bij conversie zou appellant in de periode van zes jaar na het bereiken van zijn pensioengerechtigde leeftijd aanspraak hebben kunnen maken op een deel van het pensioen van zijn ex-echtgenote, wat bij toepassing van de hoofdregel van wettelijke pensioenverevening niet het geval is.

Ter zitting heeft appellant aangegeven dat hij op de hoogte was van het verschil tussen conversie en verevening en dat hierover een bepaling is opgenomen in de huwelijkse voorwaarden. In zoverre had geïntimeerde appellant hierover niet hoeven in te lichten. Appellant] heeft verder gesteld dat hij echter niet op de hoogte was van de vervaltermijn in artikel 15 lid 2 huwelijkse voorwaarden en dat geïntimeerde meerdere malen tegen hem heeft gezegd dat voor conversie toestemming nodig was van zijn ex-echtgenote. Geïntimeerde heeft dit niet betwist, en uit de in het geding overgelegde correspondentie blijkt ook niet dat geïntimeerde haar client heeft geattendeerd op de vervaltermijn. Daarmee staat vast dat geïntimeerde appellant niet zoals van een redelijk handelend en redelijk bekwaam advocaat

verwacht had mogen worden heeft voorgelicht over wat zijn rechten en plichten zijn op grond van artikel 15 lid 2 van de akte huwelijkse voorwaarden. Op grond daarvan had appellant immers geen toestemming van zijn ex-echtgenote nodig, maar kon hij zijn wilsrecht op conversie te gelde maken door het enkele versturen van een aangetekende brief aan zijn ex-echtgenote binnen zes maanden na ontbinding van het huwelijk.

Geïntimeerde heeft gesteld dat appellant steeds wisselende standpunten heeft ingenomen over zijn wensen in verband met het pensioen en dat hij geen conversie wilde. Of dit inderdaad het geval was, kan in het midden blijven omdat iemand pas goed zijn wensen/positie kan bepalen indien hij op juiste wijze is geïnformeerd over zijn rechten en plichten en de consequenties hiervan.

Geïntimeerde heeft subsidiair betwist dat appellant schade heeft geleden. Zij betwist dat het in de hypothetische situatie zonder beroepsfout mogelijk zou zijn geweest om in de vaststellingsovereenkomst conversie overeen te komen. Geïntimeerde gaat hier voorbij aan de omstandigheid dat het maken van afspraken over conversie met de ex-echtgenote niet meer nodig zou zijn geweest als appellant tijdig, voor het verstrijken van de vervaltermijn, gebruik zou hebben gemaakt van zijn wilsrecht tot conversie. Daarnaast betwist geïntimeerde dat appellant door het ontbreken van een conversieafpraak schade heeft geleden. Dat verweer ziet eraan voorbij dat appellant verwijzing naar de schadestaat procedure heeft gevorderd. Voor het verwijzen van een vordering naar de schadestaatprocedure, is nodig dat het bestaan van schade aannemelijk is. Het bestaan van schade is door appellant aannemelijk gemaakt omdat hij heeft aangevoerd dat hij gedurende een periode van zes jaar na het bereiken van zijn pensioengerechtigde leeftijd minder pensioen zal ontvangen nu hij geen recht heeft op conversie. Het verweer van geïntimeerde – dat overigens niet is voorzien van een deugdelijke onderbouwing – dient dus in de schadestaat procedure aan de orde te komen.

Het hof komt dan ook tot het oordeel dat geïntimeerde niet als een redelijk bekwaam en redelijk handelend vakgenoot heeft gehandeld door niet op deugdelijke wijze te adviseren over artikel 15 lid 2 huwelijkse voorwaarden. Dit betekent dat grief 5 slaagt en dat het bestreden vonnis zal worden vernietigd. De gevorderde verklaring voor recht dat geïntimeerde bij het behartigen van de belangen van appellant in het kader van zijn echtscheiding niet heeft gehandeld zoals van een redelijk bekwaam en redelijk handelend advocaat mocht worden verwacht door niet op deugdelijke wijze te adviseren over artikel 15 lid 2 huwelijkse voorwaarden, zal alsnog worden toegewezen. Appellant heeft daarnaast een voorschot gevorderd op zijn schadevergoeding. Omdat deze schade in deze procedure nog niet voldoende concreet in beeld is zal de vordering tot betalen van een voorschot worden afgewezen. Daarnaast zal geïntimeerde worden veroordeeld tot betaling van de door appellant geleden en nog te lijden schade, nader op te maken bij staat en te vereffenen volgens de wet.

De overige vorderingen (de verklaring voor recht met betrekking tot de partneralimentatie en de huishoudelijke kosten) zullen worden afgewezen. Het hof veroordeelt geïntimeerde om aan appellant de door hem geleden en nog te lijden schade te betalen, nader op te maken bij staat en te vereffenen volgens de wet.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 29-03-2022

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2022:2382

Zaaknummer: 200.286.143

Rechters: A.H.E. van der Pol, C.J.H.G. Bronzwaer en H.F.P. van Gastel

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Bij vaststelling kinderalimentatie houdt hof bij draagkracht rekening met oudedagsvoorziening

Geschil over hoogte kinderalimentatie minderjarige en jongmeerderjarige. Bij de draagkrachtberekening houdt het hof rekening met de dotatie aan de fiscale oudedagsreserve (FOR) en de fiscale aftrekbaarheid daarvan. Met inachtneming van behoefte en draagkracht stelt het hof de kinderalimentatie vast.

Partijen hebben tot in 2012 een affectieve relatie met elkaar gehad. Uit deze relatie zijn twee kinderen geboren: een jongmeerderjarige in 2003 en een minderjarig, geboren in 2006. De man heeft de kinderen erkend. De vrouw en de man oefenen gezamenlijk het gezag uit over de kinderen. Zij wonen bij de vrouw.

Bij de bestreden beschikking is de door de man aan de vrouw te betalen bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding van de minderjarige en (de toen nog minderjarige) jongmeerderjarige (hierna te noemen: kinderalimentatie) met ingang van 17 maart 2021 bepaald op € 132 per kind per maand. Deze beslissing is gegeven op het verzoek van de vrouw een door de man te betalen kinderalimentatie vast te stellen van € 973 per maand voor beide kinderen. De man had gesteld dat partijen hadden afgesproken dat hij een kinderalimentatie van € 116 per kind per maand aan de vrouw zou voldoen per 1 augustus 2018.

Het hof gaat uit van de door de rechtbank vastgestelde behoefte, die geïndexeerd naar 1 januari 2021 € 573 per kind per maand bedraagt. Van de door de vrouw gestelde verschrijving door de rechtbank is niet gebleken. Anders dan de vrouw stelt, is de rechtbank niet uitgegaan van een netto besteedbaar gezinsinkomen van € 4.444 per maand, maar bij gebrek aan (nadere) gegevens van een totaal netto gezinsinkomen van € 4.206 per maand in 2012, zoals door de man onbetwist is gesteld.

De vrouw en jongmeerderjarige hebben naar voren gebracht dat jongmeerderjarige een hbo-studie volgt en op [geboortedatum 1] 2021 jongmeerderjarig is geworden, waardoor zijn

behoefte is veranderd. Het hof gaat vanaf [geboortedatum 1] 2021 uit van het normbedrag voor levensonderhoud van jongmeerderjarigen zoals dat op die datum gold, te weten afgerond € 1.100 per maand. Bij dit normbedrag is blijkens de Tremanormen al rekening gehouden met de premie van de ziektekostenverzekering en de zorgtoeslag, zodat het hof deze niet nader betreft bij de berekening. Het hof brengt op het normbedrag een deel van de inkomsten van de jongmeerderjarige in mindering. Van de jongmeerderjarige kan, gelet op zijn leeftijd, nog niet worden verwacht dat hij volledig in zijn eigen onderhoud voorziet en daar zijn volledige salaris voor aanwendt. Daarnaast heeft de coronasituatie - met veel thuisonderwijs - het mogelijk gemaakt dat hij tijdelijk meer heeft kunnen werken. Het hof zal daarom niet het volledige bedrag dat de jongmeerderjarige de afgelopen periode gemiddeld heeft verdiend in mindering brengen, maar uitgaan van een bedrag van € 300 per maand. De behoefte van de jongmeerderjarige aan een bijdrage van de kant van zijn ouders bedraagt vanaf [geboortedatum 1] 2021 daarom € 800 per maand.

Het hof moet vervolgens beoordelen of partijen over voldoende draagkracht beschikken om elk hun aandeel in deze behoefte te kunnen betalen. Het hof neemt bij de bepaling van de draagkracht het netto besteedbaar inkomen (NBI) tot uitgangspunt.

Het hof acht het redelijk dat de man, als zelfstandig ondernemer, reserveert voor zijn oude dag. Het hof acht de fiscale oudedagsreserve (FOR) van € 4.459 in 2019 en € 1.957 in 2020 niet bovenmatig en zal daarom bij de berekening van de draagkracht van de man rekening houden met de FOR-dotatie (en met de fiscale aftrek terzake). Dat de man mogelijk nog andere pensioenvoorzieningen heeft, zoals de waarde van de woning, maakt dat niet anders.

Het hof zal voor een schatting van de toekomstige winst uit onderneming uitgaan van de gemiddelde winst, rekening houdend met de FOR, in de jaren 2019 van € 42.609 en 2020 van € 18.768.

Met inachtneming van de behoefte en de draagkracht bepaalt het hof dat de man aan de vrouw met ingang van 17 maart 2021 tot [geboortedatum 1] 2021 als bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding van de jongmeerderjarige en de minderjarige € 158 per kind per maand zal betalen. Verder moet de man aan de vrouw met ingang van [geboortedatum 1] 2021 als bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding van de minderjarige € 170 per maand zal betalen. Aan de jongmeerderjarige dient hij met ingang van [geboortedatum 1] 2021 als bijdrage in de kosten van zijn levensonderhoud en studie € 504 per maand te betalen.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 29-03-2022

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2022:914

Zaaknummer: 200.295.509/01

Rechters: J.M.C. Louwinger-Rijk, A. van Haeringen en P. Jongens

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Eerdere pensioendatum is grond voor wijziging partneralimentatie

Man verzoekt om wijziging partneralimentatie. Eerdere pensioendatum van de man op grond van Pensioenakkoord is een wijziging van omstandigheden ook al zijn partijen in het echtscheidingsconvenant een andere pensioendatum overeengekomen. De rechtbank bepaalt de behoefte van de vrouw. De draagkracht van de man bepaalt hij op basis van de door de man gekozen pensioenuitkeringen. De rechtbank beslist dat de man voor de periode [2021] tot en met 31 juli 2022 een bedrag van € 1.635 per maand aan partneralimentatie aan de vrouw moet betalen en vanaf 1 augustus 2022 € 1.500 per maand.

De vrouw en de man zijn met elkaar getrouwd geweest. Zij zijn de ouders van A en B die beiden studeren en op kamers wonen. Partijen hebben afspraken gemaakt toen zij uit elkaar gingen. Deze afspraken zijn vastgesteld in het echtscheidingsconvenant, dat zij op 24 mei 2016 hebben ondertekend. De afspraken over de kinderen hebben zij vastgelegd in het ouderschapsplan, dat zij op 18 december 2015 hebben ondertekend. In dat convenant hebben zij onder meer afspraken gemaakt over partneralimentatie. Met ingang van de datum waarop de echtelijke woning aan de man wordt geleverd zal hij aan de vrouw maandelijks bij vooruitbetaling een partneralimentatie voldoen van € 4.700 bruto per maand. Met ingang van 1 augustus 2022, de datum waarop de man de pensioengerechtigde leeftijd bereikt en de pensioenverevening van het door de man opgebouwde ouderdomspensioen ingevolge artikel 6.3 zal ingaan, eindigt de genoemde partneralimentatie en zullen partijen aan de hand van de nieuwe draagkracht van de man en de dan geldende behoefte van de vrouw de partneralimentatie opnieuw vaststellen. Partijen gaan ervan uit dat de partneralimentatie vanaf 1 augustus 2022 € 1.500 bruto per maand kan bedragen. De man wil dat het bedrag aan partneralimentatie met ingang van [2021] wordt gewijzigd in € 466 bruto per maand en met ingang van 1 januari 2023 in € 265 bruto per maand. Volgens de man zijn de omstandigheden

gewijzigd en kan hij de bijdrage vanaf dat moment niet meer betalen.

De rechtbank beslist dat de man voor de periode [2021] tot en met 31 juli 2022 een bedrag van € 1.635 per maand aan partneralimentatie aan de vrouw moet betalen en vanaf 1 augustus 2022 € 1.500 per maand.

De rechtbank kan de partneralimentatie opnieuw berekenen als de omstandigheden zijn gewijzigd. Hier is sprake van een wijziging van omstandigheden, want de man bereikt op [2021] de pensioengerechtigde leeftijd als gevolg waarvan zijn dienstverband bij [onderneming] B.V. op [2021] zal eindigen. Daar doet niet aan af dat in het echtscheidingsconvenant is uitgegaan van een latere pensioendatum van de man. De pensioendatum van de man is door het Pensioenakkoord en dus buiten invloed van de man om vervroegd van [2022] naar [2021].

De wet laat de rechter grote vrijheid bij het vaststellen van de ingangsdatum van de alimentatieverplichting. De rechtbank hanteert als ingangsdatum [2021] (de datum waarop het dienstverband van de man vanwege pensionering eindigt), omdat vanaf dat moment het inkomen van de man zal wijzigen en de vrouw hierover al in een vroeg stadium op de hoogte is gesteld. Vanwege het aanbod van de man de nieuwe partneralimentatie tot 1 augustus 2022 te verhogen, rekent de rechtbank in twee periodes: - van [2021] tot en met 31 juli 2022, en - vanaf 1 augustus 2022. De behoefte van de vrouw staat niet ter discussie. De rechtbank neemt daarom de door partijen in het convenant van 24 mei 2016 vastgestelde huwelijksgelateerde behoefte over en stelt deze vast op € 3.875 netto per maand. Gecorrigeerd voor de inflatie (geïndexeerd) is de behoefte nu € 4.324 netto per maand. De vrouw heeft geen eigen inkomsten. De rechtbank vindt dat van de vrouw niet verwacht kan worden dat zij in staat is om het bedrag van haar behoefte volledig of grotendeels zelfstandig te verdienen.

Uit het arbeidscontract van de man blijkt dat zijn dienstverband van rechtswege eindigt op de eerste van de maand waarin hij de pensioengerechtigde leeftijd bereikt en dat er in die situatie geen beëindigingsvergoeding uitgekeerd wordt. De man zal om die reden vanaf [2021] geen inkomen uit arbeid meer ontvangen. De rechtbank rekent met een pensioenuitkering, zoals deze blijkt uit de offertes van de pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen die de man heeft overgelegd. Dat betreft een pensioenuitkering die het hele leven van de man gelijk blijft. Daarmee gaat de rechtbank voorbij aan de stelling van de vrouw dat de man ook de keuze had om in de eerste jaren na zijn pensionering een hoger pensioen te ontvangen ten koste van een lager pensioen in latere jaren, en dat, nog steeds volgens de vrouw, de man deze keuze moet maken om de vrouw zoveel mogelijk van partneralimentatie te voorzien. De man heeft

namelijk een bepaalde keuzevrijheid bij het inrichten van zijn pensioen. Van de man kan niet worden gevergd dat hij zich nu om zijn draagkracht te verhogen een hoger pensioen laat uitkeren en dan in latere jaren genoeg moet nemen met een lager pensioen.

Wel houdt de rechtbank rekening met de uitkering die de man ontvangt uit hoofde van de lijfrenteverzekering bij Aegon. In artikel 2.4 van het convenant hebben partijen namelijk afgesproken dat deze uitkering bij de berekening van de draagkracht moet worden meegenomen als anders de draagkracht van de man onder de € 1.500,- bruto per maand zou komen. Dat is hier het geval. Ook houdt de rechtbank rekening met de pensioenuitkering van Nationale Nederlanden, die de man nog moet verevenen met zijn eerste ex-partner. Nu voor de rechtbank niet duidelijk is welk deel verevend moet worden, betreft de rechtbank de gehele, zij het beperkte, uitkering in de berekening.

De man dient tot en met 31 juli 2022 een partneralimentatie van € 1.635 bruto per maand aan de vrouw te voldoen. Vanaf 1 augustus 2022 dient de man aan de vrouw te betalen een partneralimentatie tot € 1.500 bruto per maand. In artikel 2.4 van het convenant hebben partijen afgesproken dat de uitkeringen uit hoofde van de lijfrenteverzekering bij Aegon enkel in de draagkrachtberekening mee zouden worden genomen voor zover dat nodig is om een partneralimentatie van € 1.500 bruto per maand te kunnen betalen.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 22-11-2021

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2021:6648

Zaaknummer: C/16/522065 / FA RK 21-1133

Rechters: M.J.C. van Leeuwen

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Terechte weigering verzoek om pensioenuitkering gewezen ambtenaar

Afwijzing verzoek van gewezen ambtenaar om een uitkering bij wijze van pensioen. De Beslissing betreft een (herhaalde) weigering om terug te komen van een in rechte onaantastbaar geworden beslissing. De rechter dient de oorspronkelijke beslissing daarom tot uitgangspunt te nemen en zich in beginsel te beperken tot de vraag of sprake is van nieuw gebleken feiten of veranderde omstandigheden en, zo ja, of het administratief orgaan daarin aanleiding had behoren te vinden om het oorspronkelijke besluit te herzien. Het bezwaar tegen de beslissing slaagt niet nu zodanige nova niet naar voren zijn gekomen.

Na een ambtelijk dienstverband van ruim 10 jaar is aan appellant op 25 juli 1962 ontslag verleend wegens haar huwelijk. Zij heeft als gewezen ambtenaar als bedoeld in artikel 1, vierde lid, van de Landsverordening ambtenarenrechtspraak (La) op 10 september 1997 aan de minister het verzoek gedaan om een uitkering. Bij beslissing van 26 augustus 1998 is het verzoek afgewezen. Deze beslissing is niet in rechte aangevochten.

Op 16 januari 2006 heeft appellant haar verzoek om toekenning van een uitkering herhaald. Dat verzoek is afgewezen bij beslissing van 13 maart 2006. Hierop volgden enkele gedingen in 2007 die niet hebben geleid tot een inhoudelijke rechterlijke beoordeling die kennelijk afhankelijk was van een nog te nemen reële beslissing. Na een rechterlijke opdracht aan de minister van 3 oktober 2007 tot het nemen van een reële beslissing als even bedoeld, volgde op 3 september 2017 het verzoek van appellant om een reële beslissing. Appellant is op 1 april 2018 overleden. De erven hebben toen vastgesteld dat een reële beslissing was uitgebleven en hebben contact gezocht met een advocaat die op 4 mei 2018 beroep heeft ingesteld tegen het uitblijven van een reële beslissing. De minister heeft op 3 december 2018 een beslissing (Beslissing) genomen, inhoudende de afwijzing van het verzoek van 3 september 2017 om

terug te komen van de afwijzende beslissing van 26 augustus 1998 op het verzoek van appelland van 10 september 1997 om een uitkering. De erven hebben tegen de Beslissing bezwaar gemaakt. Dat bezwaar is behandeld volgens de bepalingen van de La. Bij beslissing van de minister van 23 juni 2020 is het bezwaar niet-ontvankelijk verklaard. Het door de erven tegen deze laatste beslissing ingestelde beroep heeft geleid tot de aangevallen uitspraak. Daarbij is het beroep ongegrond verklaard.

Het Hof heeft ambtshalve overwogen dat, nu het verzoek van 10 september 1997 door appelland is gedaan als gewezen ambtenaar als bedoeld in artikel 1, vierde lid, van de La, uitsluitend het Gerecht in ambtenarenzaken en, in hoger beroep, de Raad van Beroep in ambtenarenzaken bevoegd zijn. Gelet hierop achtte het Hof het, met verwijzing naar zijn uitspraak van 18 mei 2018, ECLI:NL:OGHACMB:2018:238, geraden om de aangevallen uitspraak aan te merken als te zijn gegeven met gebruikmaking van de aan de desbetreffende rechter in eerste aanleg verleende bevoegdheid om te oordelen als Gerecht in ambtenarenzaken. Omdat de Raad van Beroep in ambtenarenzaken bij uitsluiting bevoegd is om van het tegen die uitspraak ingestelde hoger beroep kennis te nemen, heeft het Hof zich onbevoegd verklaard. Het Hof heeft het hogerberoepschrift ter behandeling doorgezonden aan de Raad. Het Hof heeft met het oog op de behandeling door de Raad nog het volgende opgemerkt. In ambtenarenzaken kan, anders dan in zaken op grond van de La, tegen een beschikking geen bezwaar worden gemaakt bij het bestuursorgaan dat de bestreden beschikking heeft genomen, maar moet rechtstreeks beroep worden ingesteld (in de La aangeduid als: bezwaar) bij het Gerecht in ambtenarenzaken. Het ligt daarom in de rede dat de Raad van Beroep in ambtenarenzaken het bij de minister ingediende bezwaarschrift van 28 januari 2019 zal aanmerken als een bij het Gerecht in ambtenarenzaken ingediend beroepschrift (in de La: bezwaarschrift) en vervolgens met toepassing van artikel 41 van de La de ontvankelijkheid zal beoordelen.

De Raad voegt zich naar de uitspraak van het Hof en zal in de eerste plaats de ontvankelijkheid van de erven in hun bezwaar van 28 januari 2019 beoordelen. Ingevolge artikel 41, eerste lid, van de La dient het bezwaarschrift te worden ingediend binnen dertig dagen te rekenen vanaf de dag waarop de aangevallen beslissing is uitgesproken. Het derde lid van voornoemd artikel van de La bepaalt dat, indien het bezwaar na de daarvoor bepaalde termijn is ingediend, die indiener niet op grond daarvan niet-ontvankelijk wordt verklaard, indien hij ten genoegen van de rechter aantoonde het bezwaar te hebben ingebracht binnen dertig dagen na de dag waarop hij van de aangevallen beschikking kennis heeft kunnen dragen. De erven hebben gesteld dat zij de bestreden Beslissing op 9 januari 2019 hebben ontvangen. Hoewel zij in het pro forma bezwaarschrift van 28 januari 2019 een eerdere datum van ontvangst hebben vermeld, namelijk 19 december 2018, hebben zij uiteengezet dat de

vermelding van die laatste datum op een vergissing berust. Omdat de ontvangst op 9 januari 2019, gegeven de interne frankering en verzending per gewone post, in dit geval niet onaannemelijk is, gaat de Raad ervan uit dat de erven hun bezwaarschrift hebben ingediend binnen dertig dagen na de dag waarop zij de bestreden Beslissing hebben ontvangen. De erven waren dus ingevolge artikel 41, derde lid, van de La ontvankelijk.

Als gevolg van deze conclusie van de Raad, dat appellanten de Beslissing van 3 december 2019 tijdig in rechte hebben aangevochten, moet de aangevallen uitspraak worden vernietigd. Bijgevolg komt ook aan de op 23 juni 2020, met toepassing van de Lar genomen beslissing tot niet-ontvankelijkverklaring van het bezwaar, als onjuist en achterhaald, geen rechtens relevante betekenis meer toe. Datzelfde geldt voor het tegen die beslissing ingestelde beroep.

Met het oog op de definitieve beslechting van het geschil ziet de Raad ervan af de zaak terug te wijzen naar het Gerecht in ambtenarenzaken. Hiervoor is te meer aanleiding nu partijen, desgevraagd, hun inhoudelijke standpunten ook ter zitting hebben toegelicht.

In de Beslissing van 3 december 2018 is weergegeven dat de minister op 26 augustus 1998 een eerste afwijzende beslissing heeft genomen op het verzoek van appellant om een uitkering en dat daarna op 13 maart 2006 een volgende afwijzende beslissing is gevolgd nadat appellant onder verwijzing naar een krantenknipsel uit 2004 over een rechterlijke uitspraak, het verzoek had gedaan terug te komen van de beslissing van 1998. De beslissing uit 1998 had formele rechtskracht gekregen, zo schreef de minister. Er waren geen nieuwe argumenten naar voren gebracht op grond waarvan een heroverweging van het verzoek van 10 september 1997 zou dienen plaats te vinden.

De minister heeft in zijn Beslissing van 3 december 2018 nog een toelichting gegeven naar aanleiding van de stelling van appellant dat het ontzeggen van haar recht op een uitkering bij wijze van pensioen strijd oplevert met artikel 1 van het Protocol bij het EVRM dat het eigendomsrecht beschermt (Eerste Protocol). Uitgelegd wordt dat er in de situatie van appellant geen sprake is van een inbreuk op een door haar verworven recht - mevrouw had geen aanspraak op een uitkering en een dergelijke uitkering is ook niet ingetrokken of beperkt. Ook wordt naar voren gebracht dat deze grond indertijd aangevoerd had kunnen worden en dat een beroep op nieuwe of gewijzigde jurisprudentie volgens vaste rechtspraak geen nieuw feit of gewijzigde omstandigheid is die tot herziening van een besluit moet leiden.

De erven hebben ter zitting (opnieuw) betoogd dat zich hier wel strijd voordoet met het Eerste Protocol en met vergelijkbare internationaalrechtelijke bepalingen. Zij hebben gewezen op rechtspraak waarin is vastgesteld dat aanspraken die in geld kunnen worden uitgedrukt, een

eigendomsrecht opleveren als bedoeld in het Eerste Protocol en dat aanspraken op pensioen en op een VUT-uitkering hieronder vallen. Verder is verwezen naar rechtspraak waarin is bepaald dat een ontneming van het eigendomsrecht zonder compensatie geacht wordt disproportioneel te zijn.

Geïntimeerde blijft bij zijn in de Beslissing ingenomen standpunt en verwijst naar de uitvoerige motivering daarvan.

De Raad volgt geïntimeerde. De Beslissing behelst een (herhaalde) weigering om terug te komen van een in rechte onaantastbaar geworden beslissing. Volgens vaste rechtspraak van de Raad (uitspraak van 24 april 2021, ECLI:NL:ORBAACM:2021:9) geldt het volgende.

Een administratief orgaan als geïntimeerde is in het algemeen bevoegd een verzoek van een ambtenaar om van een eerder genomen beslissing terug te komen, inhoudelijk te behandelen en daarbij de oorspronkelijke beslissing in volle omvang te heroverwegen. Indien het orgaan met gebruikmaking van deze bevoegdheid zijn eerdere beslissing handhaaft, kan een ter zake gemaakt bezwaar echter niet de weg openen naar een toetsing als betrof het een oorspronkelijke beslissing. Een dergelijke wijze van toetsing zou zich niet verdragen met de dwingendrechtelijk voorgeschreven termijn(en) voor het instellen van rechtsmiddelen in het administratief recht. De rechter dient dan ook de oorspronkelijke beslissing tot uitgangspunt te nemen en zich in beginsel te beperken tot de vraag of sprake is van nieuw gebleken feiten of veranderde omstandigheden en, zo ja, of het administratief orgaan daarin aanleiding had behoren te vinden om het oorspronkelijke besluit te herzien. Nu zodanige nova - ten opzichte van de situatie waarin appellant destijds heeft berust - niet naar voren zijn gekomen, komt de Raad tot het oordeel dat het bezwaar tegen de Beslissing niet slaagt.

De Raad volgt, zo overweegt hij geheel ten overvloede, geïntimeerde ook waar het de door hem in de Beslissing gegeven toelichting betreft. De Raad voegt daaraan toe dat [appellant] geen aanspraak op de door haar verzochte uitkering kon ontleen aan de geldende voorschriften en dat zij ook geen gerechtvaardigde verwachting had dat die aanspraak zou worden gerealiseerd. Deze laatste norm is ontleend aan de uitleg van het Eerste Protocol door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (bijvoorbeeld in de uitspraak van 4 maart 2003, zaak *Jantner v. Slovakia*, nr. 39050/97): “possessions” within the meaning of Article 1 of Protocol No. 1 can be either “existing possessions” or assets, including claims, in respect of which an applicant can argue that he has at least a “legitimate expectation” that they will be realised”. Met betrekking tot dit laatste verdient opmerking dat, zoals appellanten in hun pleitnotitie van 31 juli 2020 als een van de relevante feiten naar voren hebben gebracht, appellant in 1992, bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, mondeling navraag heeft gedaan over een eventuele uitkering bij wijze van pensioen en dat haar toen mondeling

is verteld dat toekenning niet mogelijk is. De slotsom is dat geïntimeerde op goede gronden heeft kunnen besluiten het verzoek van 3 december 2018 af te wijzen. Het bezwaar tegen de Beslissing is dus ongegrond.

Instantie: Raad van Beroep in Ambtenarenzaken van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Datum uitspraak: 05-01-2022

ECLI: ECLI:NL:ORBAACM:2022:14

Zaaknummer: AUA2021H00209

Rechters: H.A.A.G. Vermeulen , J. Sybesma en P.J. Thijsen

Wetsartikelen: Landsverordening administratieve rechtspraak en 1 lid 4 Landsverordening ambtenarenrechtspraak

RECHTSPRAAK

Werkgever valt onder schoonmaakbranche en moet premienota's cao en pensioen betalen

Eenmanszaak opgericht per 1 april 2019 verricht koeriersdiensten en schoonmaakwerkzaamheden. Cao-partijen en Bpf Schoonmaak vorderen betaling van premies. De kantonrechter oordeelt dat werkgever onder de werkingssfeer van de cao valt. Werkgever had zich moeten melden bij RAS en Bpf Schoonmaak en hen informatie moeten verstrekken. Werkgever is premies verschuldigd, inclusief rente en kosten.

Werkgever is eigenaar van een eenmanszaak die is opgericht per 1 april 2019 en zijn bedrijfsactiviteiten zien op koeriersdiensten en schoonmaakwerkzaamheden. De Stichting Raad voor Arbeidsverhoudingen Schoonmaak- en Glazenwassersbranche (RAS) en de Stichting bedrijfstakpensioenfondsen voor het Schoonmaak- en Glazenwassersbedrijf (Pensioenfondsen Schoonmaak) vorderen van werkgever betaling van onbetaalde nota's voor verschuldigde premies op grond van de cao in het Schoonmaak- en Glazenwassersbedrijf (cao). De cao is algemeen verbindend verklaard. RAS ziet toe op het naleven en toepassen van de cao-afspraken. Werkgevers die onder de werkingssfeer van de cao vallen, zijn verplicht aan RAS per kalenderjaar een bijdrage te betalen. In het Reglement van de RAS is opgenomen dat werkgevers het per jaar te betalen percentage van het totale premieplichtige loon dat is verschuldigd in een lopend jaar waarin het schoonmaakbedrijf wordt uitgeoefend, verschuldigd zijn. Binnen veertien dagen na het verzenden van de premienota dient het verschuldigde bedrag te zijn betaald. De Pensioenfondsen Schoonmaak is een bedrijfstakpensioenfonds en uitvoerder van pensioenregelingen voor ondernemingen en bedrijfstakken. Op grond van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000 is deelneming Bpf Schoonmaak verplicht voor werknemers in dienst van een onderneming die een schoonmaak- of glazenwassersbedrijf uitoefent. De werkgever die onder de werkingssfeer van Bpf Schoonmaak valt, is gehouden tot betaling van de verschuldigde premies voor zijn werknemers. Per aangetekende brief van 22 januari 2021 hebben RAS en Pensioenfondsen Schoonmaak werkgever geïnformeerd dat hij wettelijk verplicht is deel te

nemen aan Bpf Schoonmaak en RAS, tot het naleven van de cao en hebben zij werkgever ingeschreven bij RAS en Bpf Schoonmaak als uitvoerder van de collectieve regelingen in de Schoonmaak- en Glazenwassersbranche. Aan werkgever is vermeld dat bijdrage aan de RAS en de pensioenpremies bij hem in rekening worden gebracht en dat hij de loon- en premiegegevens per loontijdvak moet aanleveren via een Levering Premie en Gegevens. Per brieven van 13 april 2021 en 28 april 2021 hebben RAS en Bpf Schoonmaak werkgever een herinnering gestuurd om binnen twee weken loon- en premiegegevens van zijn werknemers over de periode van 1 april 2019 aan te leveren. Als werkgever dit niet op tijd aanlevert, zullen zij een opgelegde nota op basis van een schatting van de te betalen premie versturen. RAS en Bpf Schoonmaak hebben werkgever op 17 juni 2021 vier facturen met de premienota's over de tijdvakken 1 april 2019 tot 1 juni 2021 gestuurd, voor een totaalbedrag van € 24.883,75. Werkgever heeft de premienota's niet betaald. RAS vordert € 1.291,02 en Bpf Schoonmaak € 15.787,86, te vermeerderen met de wettelijke (handels)rente, buitengerechtelijke incassokosten en proceskosten wegens het nalaten de opgelegde premienota's te voldoen. Werkgever stelt geen brieven te hebben ontvangen van RAS en Bpf Schoonmaak en dat de opgelegde premienota's te hoog zijn. De kantonrechter oordeelt dat werkgever onder de werkingssfeer van de CAO valt. Werkgever had zich moeten melden bij RAS en de Bpf Schoonmaak en hen informatie moeten verstrekken. Dat werkgever stelt geen brieven te hebben ontvangen, doet niet af aan zijn verplichting zich aan te melden en uit zichzelf loon- en premiegegevens te verstrekken. Bovendien is de brief van 22 januari 2021 aangetekend naar werkgever verstuurd, gericht aan het adres waarop werkgever volgens het uittreksel van de Kamer van Koophandel staat ingeschreven. Het staat daarom vast dat werkgever ook na het verzoek van RAS en Bpf Schoonmaak geen loon- en premiegegevens heeft verstrekt. RAS en Bpf Schoonmaak zijn bevoegd om de hoogte van de bijdrage en de premie ambtshalve voorlopig vast te stellen. Werkgever had elektronisch de benodigde gegevens moeten aanleveren op de wijze die door Bpf Schoonmaak wordt verlangd.

De kantonrechter volgt de stelling van werkgever niet dat hij nog niet in staat is de benodigde gegevens aan te leveren. RAS en Bpf Schoonmaak hebben terecht de ambtshalve opgelegde nota's gehandhaafd. De kantonrechter wijst de door RAS en Bpf Schoonmaak gevorderde betaling van de premies van € 1.291,02 en € 15.787,86 toe. Na een juiste aanlevering van de vereiste loon- en premiegegevens zullen de daadwerkelijk verschuldigde premies worden gecrediteerd. De kantonrechter wijst de gevorderde wettelijke (handels)rente toe over de bedragen van € 1.291,02 en € 15.787,86. RAS en Bpf Schoonmaak maken aanspraak op de vergoeding van de buitengerechtelijke incassokosten van € 234,32 inclusief btw voor RAS en € 1.128,76 inclusief btw aan Bpf Schoonmaak. Werkgever wordt ook veroordeeld in de proceskosten, in totaal € 2.074,98.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 23-02-2022

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2022:625

Zaaknummer: 9499224 UC EXPL 21-7361 SV/40160

Rechters: H.A.M. Pinckaers

Advocaten: B.V. Vesting Finance Incasso

Wetsartikelen: 3 Wet Bpf en 4 Wet Bpf

RECHTSPRAAK

Verrekening conform Boon/Van Loon: schatting en matiging hof wegens onvoldoende informatie ouderdomspensioen

Geschil over verrekening ouderdomspensioen van de man na scheiding. Man is in 2011 gepensioneerd. Vrouw heeft bijzonder partnerpensioen maar claimt in 2018 ook verrekening van het ouderdomspensioen. De pensioenuitvoerder beschikt niet meer over informatie over ouderdomspensioen tijdens huwelijkse periode. Het hof oordeelt dat voldoende aannemelijk is dat er tijdens huwelijkse periode ouderdomspensioen is opgebouwd. Man heeft aan inspanningsverplichting voldaan om bij pensioenuitvoerder informatie op te vragen. Toch oordeelt het hof dat er waarde verrekend moet worden. Het hof schat dat op basis van de bestaande informatie en verrekent niet eerder dan vanaf 2018.

Partijen zijn in 1972 gehuwd in gemeenschap van goederen. Bij vonnis van 28 april 1982 heeft de rechtbank Amsterdam de echtscheiding tussen partijen uitgesproken. Het echtscheidingsvonnis is op 15 september 1982 ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand. Gedurende het huwelijk (in ieder geval tot 30 augustus 1982) werkte de man als inspeciënt bij Toneelgroep Centrum in Amsterdam. Op 18 mei 1983 heeft de vrouw een brief van Stichting Pensioenfonds voor het Nederlands Toneel ontvangen waarin melding wordt gemaakt van door de man ten behoeve van de vrouw gedurende het huwelijk opgebouwde aanspraken op bijzonder partnerpensioen. De Stichting Pensioenfonds voor het Nederlands Toneel is in de loop der jaren opgegaan in de Stichting Pensioenfonds Cultuur. Per 1 oktober 2012 heeft waardeoverdracht plaatsgevonden van de (partner)pensioenaanspraken die de vrouw bij de Stichting Pensioenfonds Cultuur had opgebouwd aan het Pensioenfonds Zorg en Welzijn. In 2011 is de man vijftenzestig jaar geworden; hij ontvangt sindsdien een bruto ouderdomspensioen van € 15.128,13 per jaar van ASR Levensverzekeringen N.V. (hierna: ASR).

De vrouw heeft nadien navraag gedaan of zij recht heeft op een deel van het door de man gedurende het huwelijk opgebouwde ouderdomspensioen. Op 8 mei 2018 heeft de vrouw een brief van Pensioenfonds Zorg en Welzijn ontvangen waaruit volgt dat er destijds geen aanspraken op ouderdomspensioenen van de man zijn overgekomen van Stichting Pensioenfonds Cultuur naar het Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Hierbij wordt vermeld dat de aanspraken die destijds waren verzekerd op een C-polis, lijfrente en/of stamrecht zijn ondergebracht bij Kunst en Cultuur Levensverzekering maatschappij. De polissen hiervan zijn vervolgens overgedragen aan Paerel en nadien van Paerel naar ASR. Op 11 juli 2018 heeft de man telefonisch contact opgenomen met ASR. Naar aanleiding daarvan heeft ASR bij brief van 19 oktober 2018 de man geïnformeerd dat bij AEMV een uitkerende polis is verzekerd voor het bijzonder nabestaandenpensioen voor zijn ex-partner (de vrouw). De advocaat van de man heeft per e-mail van 13 november 2018 om opheldering gevraagd over het ouderdomspensioen in de huwelijkse periode. ASR heeft op 14 november 2018 geantwoord dat door de man wel ouderdomspensioen is opgebouwd maar dat niet te achterhalen is of dit in de huwelijkse periode heeft plaatsgevonden. In reactie op een nieuwe e-mail van de advocaat van de man heeft ASR op 6 maart 2020 bericht dat de gegevens over ouderdomspensioen er niet zijn.

De vorderingen van de vrouw in deze procedure strekken ertoe te komen tot een verrekening van de door de man opgebouwde pensioenrechten tijdens het huwelijk van partijen, derhalve over de periode van [datum 2] 1972 tot 15 september 1982. De rechtbank heeft in haar uitspraak terecht vooropgesteld dat de vorderingen van de vrouw, die zien op de verrekening van de tijdens het huwelijk opgebouwde pensioenrechten, in beginsel voor toewijzing vatbaar zijn. Niettemin heeft de rechtbank de vorderingen van de vrouw afgewezen, waarbij zij heeft overwogen dat niet gebleken is dat aanspraken gedurende het huwelijk zijn opgebouwd die zien op pensioenrechten en, als deze al zouden bestaan, wat de omvang hiervan betreft. Naar het oordeel van de rechtbank heeft de man met het overleggen van de correspondentie met ASR aan deze op hem rustende inspanningsverplichting voldaan. Hieruit volgt dat thans, na bijna veertig jaar, niet langer te achterhalen is of er tijdens het huwelijk van partijen door de man ouderdomspensioen is opgebouwd en wat de omvang hiervan betreft.

De vrouw stelt zich in hoger beroep (wederom) op het standpunt dat het feit dat zij in de huwelijkse jaren een recht op nabestaandenpensioen heeft opgebouwd, niet anders kan betekenen dan dat die aanspraken gerelateerd zijn aan de ouderdomspensioenaanspraken die de man in die periode heeft opgebouwd. Het hof volgt de vrouw. Uit de brief van de Stichting Pensioenfonds voor het Nederlandse Toneel van 18 mei 1983 valt af te leiden dat gedurende het huwelijk van partijen ten behoeve van de vrouw een aanspraak op bijzonder partnerpensioen (nabestaandenpensioen) is opgebouwd. Een en ander volgt eveneens uit het pensioenoverzicht behorende bij de brief van 3 juli 2013 van Pensioenfonds Zorg en Welzijn

(PFZW): indien de man (voor haar) overlijdt, heeft zij recht op een bedrag van € 3.608,02 (per jaar). Het aan de vrouw toekomende partnerpensioen was in eerste instantie ondergebracht bij de Stichting Pensioenfonds voor het Nederlands Toneel. Deze stichting is opgegaan in de Stichting Pensioenfonds Cultuur. In 2012 heeft een waardeoverdracht plaatsgevonden vanuit deze stichting. De op dat moment bij de Stichting Pensioenfonds Cultuur opgebouwde pensioenaanspraken, waaronder het ten behoeve van de vrouw opgebouwde partnerpensioen, zijn toen overgedragen aan PFWZ. Uit het pensioenoverzicht behorende bij de brief van 3 juli 2013 van PFZW blijkt met zoveel woorden dat de in voormelde brief genoemde aanspraak van de vrouw op partnerpensioen is gebaseerd op de pensioenopbouw van de man gedurende de periode 1 januari 1973 tot 30 augustus 1982, derhalve tijdens het huwelijk. Het hof is van oordeel dat daarmee voldoende is komen vast te staan dat de man gedurende het huwelijk van partijen aanspraken op ouderdomspensioen heeft opgebouwd. In dit verband acht het hof van belang dat de man geen plausibele verklaring heeft kunnen geven voor het feit dat de vrouw wel een nabestaandenpensioen heeft opgebouwd tijdens het huwelijk, maar dat hij in dezelfde periode geen ouderdomspensioen zou hebben opgebouwd.

De opmerking in de brief van 8 mei 2018 van PFWZ dat “er geen aanspraken (verevend) ouderdomspensioen [zijn] overgekomen”, waarop de man wijst ter onderbouwing van zijn stelling dat hij tijdens het huwelijk geen ouderdomspensioen heeft opgebouwd, is in dit verband onvoldoende. In zoverre slaagt de eerste grief van de vrouw. De volgende te beantwoorden vraag is of en in hoeverre thans de omvang van de verrekenverplichting nog kan worden vastgesteld. De man ontvangt sinds 2011, de datum waarop hij 65 werd, een bruto-ouderdomsuitkering van € 15.128,13 per jaar van ASR Levensverzekeringen NV. De advocaat van de man heeft in het geding gebracht een e-mailbericht van ASR Pensioenen van 31 augustus 2020 waarin ASR mededeelt dat in het archief van ASR een bestand is gevonden waaruit de opbouw van het ouderdoms- en partnerpensioen (...) blijkt vanaf 31 december 1994 tot aan de pensioendatum [van de man] 1 december 2011. Uit dit bestand blijkt dat er per 1 februari 1999 een verhoging van het ouderdoms- en partnerpensioen heeft plaatsgevonden uit een beschikbare koopsom. In het licht hiervan - en bij gebreke van nadere gegevens - gaat het hof ervan uit dat de omvang van de (waarde van de) opgebouwde aanspraak tijdens het huwelijk van partijen, blijkens mededeling van de pensioenuitvoerder zelf, niet meer kan worden achterhaald. De man heeft zich behoorlijk ingespannen om de nodige inlichtingen te verkrijgen en duidelijk is dat de precieze waarde niet meer is te achterhalen. Niettemin is het hof van oordeel dat de vrouw een (verrekenings-)aanspraak toekomt. Het hof neemt daarbij in overweging dat, hoewel de man in hoger beroep voldoende informatie heeft verstrekt waaruit naar voren komt dat vanwege waardeoverdracht in het verleden geen zicht meer bestaat op de precieze opbouw van zijn ouderdomspensioenaanspraak, de man geen informatie heeft

verstrekt over zijn arbeidsverleden en op welke wijze, gelet op zijn (opeenvolgende) dienstbetrekkingen, zijn ouderdomspensioen kan zijn opgebouwd. Dit kan ook niet worden afgeleid uit zijn stelling dat hij pas sinds 1993 serieus pensioen is gaan opbouwen door maandelijks een premie van € 490,22 te voldoen. Gelet hierop zal het hof met toepassing van artikel 21 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering de aanspraak van de vrouw schattenderwijs vaststellen. Wel neemt het hof hierbij tot uitgangspunt dat, nu de vrouw eerst bij brief van haar advocaat van 3 juli 2018 formeel aanspraak heeft gemaakt op haar aandeel in het ouderdomspensioen van de man, het tijdsverloop in zoverre in het nadeel van de vrouw uitwerkt, dat zij ten hoogste aanspraak kan doen gelden op hetgeen haar vanaf die datum toekomt. De aanspraak van de vrouw is, nu deze onder de vigeur van Boon/Van Loon valt, slechts toewijsbaar binnen de criteria die op basis van dit arrest zijn ontwikkeld. De eisen van redelijkheid en billijkheid betekenen voor de wijze van verdeling van de pensioenrechten, dat partijen in beginsel recht hebben op verrekening van de helft van de waarde van het voor de ontbinding van de huwelijksgoederengemeenschap opgebouwde deel van het ouderdomspensioen, terwijl hetzelfde geldt voor de verrekening van de waarde van het aan de vrouw toekomende partnerpensioen. De eisen van redelijkheid en billijkheid kunnen meebrengen dat de aanspraak op verrekening wordt gematigd of dat in het geheel geen aanspraak wordt toegekend. Nu de vrouw eerst bij brief van haar advocaat van 3 juli 2018, ruim 36 jaar na de ontbinding van het huwelijk en bijna 7 jaar na de pensionering van de man, formeel aanspraak heeft gemaakt op haar aandeel (in de waarde) van het ouderdomspensioen van de man, is het hof van oordeel dat de vrouw aanspraak heeft op een percentage van de pensioenuitkering die de man vanaf de datum van haar aanspraak heeft genoten. Het hof houdt daarbij overigens rekening met de omstandigheid die van de zijde van de vrouw is aangevoerd, dat de man in het (afgerond: jaar) voorafgaande aan het huwelijk vanwege het bereiken van de 25-jarige leeftijd (waarna destijds gedurende veertig jaren pensioenopbouw plaatsvond) ook al enige tijd pensioen zal hebben opgebouwd, waarop onder Boon/Van Loon ook aanspraak kon bestaan. De vrouw heeft als productie 2 bij haar memorie van grieven een berekening gevoegd waarin het gehele bruto ouderdomspensioen waarop de man aanspraak heeft, rekenkundig wordt verdeeld over veertig jaar en dan naar rato aan de huwelijkse periode (en voor een jaar aan de voorhuwelijkse periode) wordt toegerekend. De conclusie is dat de vrouw dan aanspraak heeft op 50% van € 3.906,80 en derhalve € 1.953,40 bruto per jaar. Het hof stelt vast dat hierbij ten onrechte geen verrekening heeft plaatsgevonden van de waarde van het partnerpensioen dat ten behoeve van de vrouw is opgebouwd over dezelfde periode. Daarom zal het hof de vrouw geen aanspraak toekennen op basis van voornoemde berekening. Ervan uitgaande dat het nabestaandenpensioen in de regel zeventig procent van het opgebouwde ouderdomspensioen bedroeg, kan de tot 18 mei 1983 opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen worden begroot op (€ 2.297,- 10/7=) € 3.281,- per jaar. Uit een door de

man overgelegde e-mail van ASR van 31 augustus 2020 blijkt voorts dat per 1 februari 1999 een verhoging van het ouderdoms- en partnerpensioen van de man heeft plaatsgevonden door een inkomende waardeoverdracht, waardoor het ouderdomspensioen van de man is verhoogd met een bedrag van € 8.156,72 (bruto) naar € 13.346,93 per jaar. Het hof gaat ervan uit dat deze waarde opbouw deels aan de (voor-)huwelijkse periode van afgerond tien jaar, en deels aan de periode na het huwelijk van zestien jaar (1982-1998) kan worden toegerekend. Dan kan aan de huwelijkse periode hooguit een opbouw worden toegerekend van afgerond (€ 8.157,- x 10/26=) € 3.137,-. Dit bedrag ligt dicht bij het hiervoor berekende bedrag van € 3.281,- per 18 mei 1983. Wat betreft het deel van het door de man opgebouwde ouderdomspensioen dat niet te relateren is aan de waardeoverdracht is niet gebleken dat ook dit deel is opgebouwd vóór de ontbinding van het huwelijk. De vrouw heeft ten aanzien van dit deel dan ook geen recht op verrekening. Gezien het voorgaande is het hof van oordeel dat de te verrekenen waarde hooguit de helft van (de contante waarde op basis van) € 3.137,- kan betreffen, waarbij ook de (contante) waarde van het partnerpensioen, dat als gezegd geheel aan de vrouw toekomt, in de verrekening dient te worden betrokken. Het hof is van oordeel dat onder de gegeven omstandigheden de meest gepaste uitkomst is de verrekeningsaanspraak van de vrouw vast te stellen op een maandelijkse aanspraak van de vrouw op een aandeel in de door de man genoten pensioenuitkering. De man zal zijn gehouden dit aandeel van de vrouw uit te betalen waarbij als ingangsdatum geldt 3 juli 2018, nu de vrouw destijds voor het eerst formeel aanspraak maakte op deze uitkering en een andere benadering in strijd zou komen met hetgeen naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid van de man kan worden verlangd. Rekening houdende met de omstandigheid dat de (contante) waarde van het aan de vrouw toekomende partnerpensioen dat is opgebouwd over de huwelijkse periode dient te worden verrekend met de waarde opbouw van het ouderdomspensioen, stelt het hof de aan de vrouw toekomende vergoeding in redelijkheid vast op een bedrag van € 627 bruto per jaar, derhalve € 52,25 bruto per maand. Het hof zal aldus beslissen, waarbij de man zal zijn gehouden het netto-equivalent van dit bedrag aan de vrouw te betalen. De door de vrouw gevorderde wettelijke rente zal als gevorderd worden toegewezen per datum dagvaarding (1 februari 2019), over alle reeds voordien en over alle vervolgens tot de datum van deze uitspraak vrijgevallen termijnen. De man kan geacht worden vanaf die datum(s) in verzuim te zijn geweest (en geraakt) waar het gaat om de betaling van de tot de datum van de uitspraak (reeds) maandelijks vrijgevallen termijnen, daarbij vanaf 1 februari 2019 te rekenen over de openstaande som en voor de nadien vrijgevallen maandtermijnen vanaf de datum van het vrijvallen van die termijn en alles tot de dag van betaling.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 15-03-2022

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2022:781

Zaaknummer: 200.285.843/01

Rechters: A.R. Sturhoofd, H.A. van den Berg en J. Jonkers

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Toekenning militair arbeidsongeschiktheidspensioen op basis van 30% invaliditeit

Militair met PTSS claimt militair arbeidsongeschiktheidspensioen. Defensie heeft na eerdere afwijzing van het verzoek de mate van arbeidsongeschiktheid vastgesteld op 18,33%. Als gevolg van nader standpunt van de militair over de mate van arbeidsongeschiktheid wordt het arbeidsongeschiktheidspercentage door de rechtbank bepaald op 30%.

Geschil over toekenning van militair invaliditeitspensioen (mip) aan ex-militair die was uitgezonden naar Libanon. Bij besluit van 27 september 2017 (het primaire besluit) heeft verweerder het verzoek van eiser om een militair invaliditeitspensioen (mip) afgewezen. Bij besluit van 4 juli 2018 is het bezwaar ongegrond verklaard. Bij uitspraak van 13 februari 2020 (SGR 18/5493) is het beroep gegrond verklaard en het besluit van 4 juli 2018 vernietigd. Bij besluit van 12 maart 2021 (het bestreden besluit) heeft verweerder opnieuw op het bezwaar van eiser beslist. Het bezwaar is gegrond verklaard en eiser is met ingang van 1 januari 2015 een mip toegekend naar een mate van invaliditeit van 18,33%. Eiser heeft tegen het bestreden besluit beroep ingesteld. Verweerder heeft een verweerschrift ingediend. Bij brief van 29 november 2021 heeft verweerder meegedeeld dat naar aanleiding van het aanvullend beroepschrift de verzekeringsarts heeft geadviseerd de mate van invaliditeit vast te stellen op 29,17%, afgerond 30%. Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden op 1 december 2021. Eiser is verschenen, vergezeld van zijn zoon en bijgestaan door zijn gemachtigde. Verweerder heeft zich laten vertegenwoordigen door zijn gemachtigde. De rechtbank heeft het onderzoek ter zitting geschorst om verweerder in de gelegenheid te stellen het advies in te winnen van de verzekeringsarts over de nadere standpunten van eiser over de score op de subrubriek 'seksuele functie' en over de medische eindtoestand. Bij brief van 26 januari 2022 heeft verweerder het nadere commentaar van de verzekeringsarts overgelegd. Verweerder blijft bij zijn standpunt dat de mate van invaliditeit op de peildatum 15 januari 2016 afgerond 30% bedraagt. Op basis van het nadere commentaar van de verzekeringsarts is vanaf 30 november 2021 sprake van een eindtoestand. Eiser heeft bij brief van 21 februari 2022 gereageerd.

Bij het bestreden besluit heeft verweerder alsnog dienstverband aanvaard voor de bij eiser ontstane posttraumatische stressstoornis (PTSS) als gevolg van zijn uitzending naar Libanon. Bij dit besluit is de mate van invaliditeit per peildatum 15 januari 2016 vastgesteld op 18,33%.

Nu verweerder een nader standpunt heeft ingenomen over de mate van invaliditeit, is het beroep gegrond. Het bestreden besluit dient te worden vernietigd voor zover het betreft de vastgestelde mate van invaliditeit. De rechtbank ziet aanleiding zelf in de zaak te voorzien, nu eiser heeft ingestemd met het standpunt van verweerder dat de mate van invaliditeit per peildatum 15 januari 2016 afgerond 30% bedraagt. Evenmin is in geschil dat de ingangsdatum van het mip is 15 januari 2015 (één jaar voor de peildatum). Voor de duidelijkheid merkt de rechtbank op dat namens verweerder ter zitting is bevestigd dat het (primaire) besluit van 11 februari 2021 per vergissing door verweerder is genomen en is komen te vervallen. Tevens zal de rechtbank, nu partijen het daarover eens zijn en om onduidelijkheid te voorkomen, bepalen dat vanaf 30 november 2021 sprake is van een eindtoestand. Verweerder moet aan eiser het door hem betaalde griffierecht vergoeden. De rechtbank veroordeelt verweerder in de door eiser gemaakte proceskosten.

De rechtbank vernietigt het bestreden besluit voor zover daarbij is bepaald dat eiser per 15 januari 2015 recht heeft op een militair invaliditeitspensioen (mip) naar een mate van invaliditeit van 18,33%; bepaalt dat eiser per 15 januari 2015 recht heeft op een mip naar een mate van invaliditeit van 29,17%, afgerond 30%; bepaalt dat vanaf 30 november 2021 sprake is van een medische eindtoestand.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 17-03-2022

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2022:2109

Zaaknummer: AWB - 21 _ 3038

Rechters: G.P. Kleijn

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Inkomen na pensionering telt voor draagkracht mee bij partneralimentatie

Man heeft de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. Hij heeft daarnaast een arbeidsinkomen. De man stelt dat het arbeidsinkomen niet mag worden meegenomen bij de beoordeling van zijn draagkracht, omdat hij niet meer verplicht is om te werken. De rechtbank neemt het arbeidsinkomen mee bij de beoordeling van de draagkracht. Het is een keuze van de man om te blijven werken. Hij kan niet de keuze maken om het inkomen vrij te bestemmen gelet op zijn alimentatieverplichting.

Partijen zijn met elkaar gehuwd geweest. Bij beschikking van de rechtbank Rotterdam van 20 maart 2017 is de echtscheiding uitgesproken, welke beschikking op 30 maart 2017 is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand. In de echtscheidingsprocedure is een door beide partijen op [datum] overeengekomen en ondertekend echtscheidingsconvenant (hierna: het convenant) overgelegd, waarin partijen, voorzover in deze van belang, zijn overeengekomen dat de man met ingang van 1 augustus 2017 aan de vrouw een partneralimentatie zal betalen van € 2.000 per maand. Door indexering bedraagt de partneralimentatie in 2022 € 2.228 per maand. Bij beschikking van deze rechtbank van 8 april 2021 is de partneralimentatie voor de periode van 23 april 2020 tot 1 september 2021 op nihil gesteld.

De man verzoekt nu om de partneralimentatie zoals overeengekomen in het convenant van [datum] en vastgelegd in de beschikking van de rechtbank Rotterdam van 20 maart 2017, met ingang van 1 september 2021, althans met ingang van de dag van het verzoekschrift, dan wel een door de rechtbank te bepalen datum op nihil te stellen, althans om de partneralimentatie te verlagen naar een ander - lager - bedrag, zoals de rechtbank juist acht, onder de bepaling dat de vrouw de eventueel door de man te veel betaalde bedragen dan wel teveel op de man verhaalde bedragen dient terug te betalen, althans te bepalen dat de man gerechtigd is de

eventueel door de man teveel betaalde bedragen dan wel teveel op de man verhaalde bedragen te verrekenen met eventuele toekomstige bijdragen, althans een zodanige beslissing te nemen als de rechtbank juist acht. Hij stelt dat er sprake is van een wijziging van omstandigheden waardoor de partneralimentatie gewijzigd moet worden. De vrouw voert gemotiveerd verweer. Zij stelt dat er geen sprake is van een rechtens relevante wijziging van omstandigheden en concludeert primair tot afwijzing van de verzoeken van de man. Subsidiar verzoekt zij te bepalen dat de man een partneralimentatie van € 1.000 per maand dient te voldoen en meer subsidiar een door de rechtbank in goede justitie te bepalen bedrag, met veroordeling van de man in de kosten van de procedure.

Op grond van artikel 1:401 lid 1 BW kan een rechterlijke uitspraak of overeenkomst betreffende levensonderhoud bij latere uitspraak worden gewijzigd of ingetrokken wanneer zij nadien door wijziging van omstandigheden ophoudt aan de wettelijke maatstaven te voldoen. Niet elke wijziging van omstandigheden is voldoende voor wijziging van de onderhoudsbijdrage. De wijziging moet zodanig zijn dat de oorspronkelijke uitspraak of overeenkomst niet meer aan de wettelijke maatstaven voldoet.

De man heeft diverse wijzigingen aangevoerd, waaronder dat hij met ingang van 26 augustus 2021 pensioen- en AOW gerechtigd is en vanaf deze datum een AOW-uitkering alsmede enkele pensioenuitkeringen ontvangt. Zijn inkomen is daardoor gedaald. De vrouw betwist dat het inkomen van de man door zijn pensionering is gedaald. Hij heeft onvoldoende inzichtelijk gemaakt wat zijn inkomen thans is.

De rechtbank is van oordeel dat voldoende vast is komen te staan dat de man met ingang van 26 augustus 2021 pensioen- en AOW gerechtigd is en dat daarmee sprake is van een wijziging van omstandigheden. Een hernieuwde beoordeling van de geldende partneralimentatie is daarmee gerechtvaardigd. Bij het berekenen van de partneralimentatie gaat de rechtbank uit van de aanbevelingen van de Expertgroep Alimentatienormen (hierna: de richtlijn) en de daarin opgenomen tabellen en formules.

Vast staat dat de man vanaf 26 augustus 2021 een AOW-uitkering ontvangt. Deze bedraagt over de periode van 26 augustus 2021 tot en met 31 december 2021 volgens de door de man overgelegde jaaropgave van de SVB in totaal € 3.731, dat is € 889,70 bruto per maand. Over deze uitkering wordt in de maand mei een bedrag van € 50,80 per maand aan vakantiegeld uitgekeerd.

Daarnaast houdt de rechtbank rekening met de pensioenuitkering van Nationale Nederlanden van € 442,40 per maand nu partijen het daarover eens zijn. Partijen zijn het niet eens over de hoogte van de pensioenuitkering die de man van het ABP ontvangt. De vrouw voert aan dat

deze € 6.965,00 bruto per jaar bedraagt. Zij baseert zich op het pensioenoverzicht dat de man als productie 22 in het geding heeft gebracht. De man betwist dit en stelt dat de uitkering van het ABP € 3.502 bruto per jaar bedraagt, dat is 291,83 bruto per maand. De rechtbank passeert de stelling van de vrouw nu uit het pensioenoverzicht volgt dat het pensioen van de man van € 6.965 zal worden verlaagd met het bedrag dat in de kolom “voor ex-partner” staat. De rechtbank gaat daarom uit van de door de man gestelde pensioenuitkering van het ABP van € 291,83 bruto per maand.

De rechtbank houdt voorts rekening met het salaris van € 2.800 bruto per maand dat de man ontvangt van [X] BV. De man heeft zich op het standpunt gesteld dat met dit salaris geen rekening kan worden gehouden, omdat hij, nu hij AOW gerechtigd is, niet meer hoeft te werken. De rechtbank is echter van oordeel dat nu de man de keuze heeft gemaakt om door te werken, hij zijn feitelijke inkomen dient aan te wenden om aan zijn alimentatieverplichting te voldoen. De stelling van de man dat hij enkel is blijven doorwerken om zijn schulden af te lossen en om voor zijn nieuwe gezin te zorgen, maakt dit niet anders. De man heeft gezien zijn alimentatieverplichting jegens de vrouw niet de vrije keuze over de bestemming van zijn feitelijke inkomen. Vast staat immers dat de man de beschikking heeft over deze inkomsten, zodat niet valt in te zien dat hij deze niet kan gebruiken om aan zijn alimentatieverplichting jegens de vrouw te voldoen.

De man heeft nagelaten de rechtbank voldoende te informeren over de inkomsten die hij verwerft uit de vennootschappen [Y] B.V. en [Z] B.V. Tegenover de stellingen van de vrouw dat de man ook uit deze ondernemingen inkomsten genereert of zal gaan genereren, heeft de man slechts aangevoerd dat door de Covid-crisis deze vennootschappen thans nauwelijks omzet hebben. De man heeft echter geen recente financiële gegevens van deze vennootschappen in het geding gebracht.

Ook heeft de man geen recente financiële stukken van [Z] B.V. in het geding gebracht en heeft hij zich niet verweerd tegen het standpunt van de vrouw dat hij naast de hiervoor genoemde inkomsten ook inkomsten geniet uit [Z] B.V. Met de vrouw is de rechtbank van oordeel dat dit wel op zijn weg had gelegen, zeker omdat de rechtbank in de beschikking van 8 april 2021 heeft opgenomen dat [Z] B.V. een oudedagsvoorziening betreft en de rechtbank ervan uitgaat dat vanaf het moment dat de man op 26 augustus 2021 de AOW-gerechtigde leeftijd bereikt, die oudedagsvoorziening zal worden uitgekeerd. Nu de man tijdens de mondelinge behandeling desgevraagd tot twee keer toe heeft verklaard dat hij over zijn inkomen en meer specifiek over zijn oudedagsvoorziening niets meer op te merken of aan te vullen had, overweegt de rechtbank gezien het voorgaande dat de man heeft nagelaten de rechtbank voldoende te informeren over zijn inkomsten. Dit betekent dat niet kan worden vastgesteld

dat er sprake is van een daling van zijn inkomen en dat de man niet langer in staat is aan zijn onderhoudsverplichting jegens de vrouw te voldoen. Hetgeen de man heeft aangevoerd over zijn schulden en zijn onderhoudsverplichting jegens zijn stiefkinderen maakt dit niet anders.

Nu de rechtbank niet kan vaststellen dat de man niet langer aan zijn onderhoudsverplichting kan voldoen, gaat de rechtbank ervan uit dat de man voldoende draagkracht heeft om volledig in de aanvullende behoefte van de vrouw van € 1.786 te voorzien en zal de rechtbank de door de man aan de vrouw te betalen partneralimentatie met ingang van 1 september 2021 vaststellen op € 1.786 per maand.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 22-03-2022

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2022:1120

Zaaknummer: C/01/373018 / FA RK 21-3345

Rechters: Ch. Dunnewijk

Wetsartikelen: 1:401 lid 1 BW

RECHTSPRAAK

Waarde te verrekenen pensioen volgens Boon/Van Loon valt na overlijden erflater in te verdelen ontbonden huwelijksgemeenschap

Deze zaak gaat om de verdeling van de huwelijksgoederengemeenschap na ontbinding van het huwelijk wegens overlijden. Dit is het eindvonnis na een eerder tussenvonnis. Het Gerecht oordeelt ten aanzien van het pensioen dat dit verrekend dient te worden conform Boon/Van Loon. Het huwelijk is ontbonden door overlijden van de rechthebbende (de erflater). De zorgplicht voor de andere echtgenoot en diens band met de pensioenaanspraken is daarom niet vervallen. Er is geen reden voor afwijking van de hoofdregel dat het door (ex-)echtgenoot tijdens het huwelijk opgebouwd pensioen in de huwelijksgemeenschap valt. De waarde van het opgebouwd pensioen moet worden verrekend. Hetgeen na verdeling resteert, valt in de nalatenschap van erflater.

Deze zaak gaat om de verdeling van de huwelijksgoederengemeenschap na ontbinding van het huwelijk wegens overlijden. Dit is het eindvonnis na een eerder tussenvonnis. In het tussenvonnis van 10 mei 2021 is een overzicht van de (gestelde) boedelbestanddelen van de ontbonden huwelijksgoederengemeenschap van de erflater en de weduwe weergegeven, voorzien van voorlopige oordelen daaromtrent. Het Gerecht oordeelt ten aanzien van het pensioen dat dit verrekend dient te worden conform Boon/Van Loon. Uit het arrest Boon/Van Loon volgt dat in het geval de (ex-)echtgenoot van de rechthebbende van de pensioenrechten overlijdt, de verknochtheid van het ouderdomspensioen aan de persoon van de rechthebbende in de weg staat aan een verrekening ten behoeve van de erfgenamen van de overleden andere echtgenoot, omdat de zorgplicht voor de overleden andere echtgenoot en diens band met de pensioenaanspraken door diens overlijden komen te vervallen, en niet overgaan op diens erfgenamen. In het onderhavige geval is echter de omgekeerde situatie aan de orde. Het

huwelijk is immers ontbonden door het overlijden van de rechthebbende (de erflater) en niet van de andere (ex-)echtgenoot. De zorgplicht voor de andere echtgenoot en diens band met de pensioenaanspraken is in dit geval dus niet vervallen, zodat er in deze situatie geen reden is om af te wijken van de hoofdregel dat de door (ex-)echtgenoot tijdens het huwelijk opgebouwde pensioenrechten in huwelijksgemeenschap zijn gevallen. Deze zijn immers uit maatschappelijk oogpunt bestemd om te voorzien in de behoefte van beide echtgenoten en moeten (in beginsel) als resultaat worden gezien van de gemeenschappelijke inspanning van beide echtgenoten.

Gezien het voorgaande moet de waarde van de opgebouwde pensioenrechten vanaf de aanvang van de verzekering (1 januari 2007) tot aan de datum van ontbinding van het huwelijk van de erflater en eerste echtgenote (29 december 2010) in beginsel geacht worden in hun ontbonden huwelijksgoederengemeenschap te vallen, behoudens eventuele door hen gemaakte andere afspraken. De waarde van de tijdens het huwelijk van de erflater en de weduwe opgebouwde pensioenrechten valt in de thans te verdelen ontbonden huwelijksgoederengemeenschap. De omstandigheid dat in de polisvoorwaarden is vermeld dat de uitkering voor de einddatum aan de werkgever wordt gedaan zodat die deze – na inhouding van belastingen en premies – aan de nabestaanden kan uitbetalen, maakt dat niet anders. Hetgeen na verdeling van voornoemde gemeenschappen resteert, valt in de nalatenschap van erflater. De door TE c.s onder II gevorderde verklaring voor recht is dan ook niet toewijsbaar.

Volgens de opgave van Guardian is de som van de van 1 januari 2007 tot en met december 2016 (tien jaar) betaalde premies NAf 104.700,55. Volgens de berekening van Keesen Actuarissen bedraagt het gedeelte dat is opgebouwd tijdens het huwelijk met de weduwe, van 4 november 2011 en 12 december 2016 (vijf jaar, een maand en acht dagen), NAf 53.502 bruto. Uit de door TE c.s. bij e-mail van 1 oktober 2021 toegestuurde afrekening blijkt dat de werkgever van de erflater – na inhouding van belastingen en premies – in totaal een bedrag van NAf 83.588,41 netto aan de erfgenamen heeft uitgekeerd. Aldus zal voor wat betreft de nettowaarde van de tijdens het huwelijk opgebouwde pensioenrechten worden uitgegaan van een bedrag van afgerond NAf 43.490 (= $83.588,41 / 2 + [1/12 \times 8.358,84 =] 696,57$). Aangezien de pensioenrechten zich er naar hun aard niet toe lenen te worden toegedeeld aan een ander dan de rechthebbende, zullen deze aan de erflater worden toegedeeld, waarna de waarde dient te worden verrekend met de weduwe. Op grond daarvan heeft zij aanspraak op een bedrag van afgerond NAf 21.745.

Instantie: Gerecht in eerste aanleg van Curaçao

Datum uitspraak: 28-03-2022

ECLI: ECLI:NL:OGEAC:2022:45

Zaaknummer: CUR201904507

Rechters: F.V.L.M. Wannyn

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verdeling huwelijksgoederengemeenschap na scheiding, inclusief pensioen

Na echtscheiding dient de ontbonden huwelijksgoederengemeenschap nog te worden verdeeld. Het Gerecht oordeelt dat het aanvullend pensioen moet worden toebedeeld aan de partij die het heeft opgebouwd, met dien verstande dat uit hoofde van overbedeling vanaf de pensioenleeftijd telkens de helft van het uitgekeerde pensioengeld moet worden betaald aan de ex-echtgenoot. Partijen moeten zich bij akte uitlaten over het onroerend goed.

Partijen zijn op 28 oktober 2005 in Aruba in algemene gemeenschap van goederen met elkaar gehuwd. Staande het huwelijk hebben partijen geen huwelijkse voorwaarden doen opmaken. Bij beschikking van dit Gerecht van 9 maart 2015 is de echtscheiding tussen partijen uitgesproken. Die beschikking is ingeschreven in het daartoe bestemde openbare register van de Burgerlijke Stand van Aruba op 8 juni 2015. De per 8 juni 2015 ontbonden huwelijksgoederengemeenschap is nog onverdeeld. Ter zake van de verdeling van de gemeenschap wordt vooropgesteld dat als peildatum voor de bepaling van de omvang daarvan heeft te gelden 8 juni 2015 (zijnde de datum waarop het huwelijk van partijen door echtscheiding werd ontbonden; hierna: peildatum 1) en voor de bepaling van de waarde daarvan het tijdstip van de vaststelling van de verdeling daarvan (hierna: peildatum 2).

De door [eiseres in conventie, verweerster in reconventie] tot juni 2015 opgebouwde aanvullende pensioenaanspraken worden toebedeeld aan haar, met dien verstande dat [eiseres in conventie, verweerster in reconventie] uit hoofde van overbedeling vanaf het bereiken van haar pensioengerechtigde leeftijd telkens de helft van de aan haar uitgekeerde pensioengelden dient te betalen aan [gedaagde in conventie, eiser in reconventie]. Het wettelijke ouderdomspensioen van [eiseres in conventie, verweerster in reconventie] wordt toebedeeld aan haar, terwijl [eiseres in conventie, verweerster in reconventie] uit dien hoofde niets verschuldigd is aan [gedaagde in conventie, eiser in reconventie].

De door [gedaagde in conventie, eiser in reconventie] tot 8 juni 2015 opgebouwde aanvullende pensioenaanspraken worden aan hem toebedeeld, met dien verstande dat [gedaagde in conventie, eiser in reconventie] uit hoofde van overbedeling vanaf het bereiken van zijn pensioengerechtigde leeftijd telkens de helft van de aan hem uitgekeerde pensioengelden dient te betalen aan [eiseres in conventie, verweerster in reconventie]. Het wettelijke ouderdomspensioen van [gedaagde in conventie, eiser in reconventie] wordt toebedeeld aan hem, terwijl [gedaagde in conventie, eiser in reconventie] uit dien hoofde niets verschuldigd is aan [eiseres in conventie, verweerster in reconventie].

Vast staat dat [eiseres in conventie, verweerster in reconventie] de belastingrestituties in totaal ad Afl. 20.650, die zien op de huwelijks periode van partijen, heeft ontvangen. De helft van dat bedrag, te weten Afl. 10.325 is [eiseres in conventie, verweerster in reconventie] verschuldigd aan [gedaagde in conventie, eiser in reconventie].

Ter zake van het onroerend goed heeft [eiseres in conventie, verweerster in reconventie] een taxatierapport van 20 augustus 2018 overgelegd, waarin staat vermeld dat de toen actuele vrije marktwaarde van het onroerend goed Afl. 700.000 bedraagt. Inmiddels zijn we ruim drie jaar verder, in welk verband het Gerecht [gedaagde in conventie, eiser in reconventie] volgt dat het onroerend goed opnieuw moet worden getaxeerd op zijn vrije marktwaarde. [Gedaagde in conventie, eiser in reconventie] dient de taxateur - van wie is gesteld noch gebleken dat hij niet betrouwbaar en niet deskundig is - die voormeld taxatierapport heeft opgesteld daartoe opdracht te geven, en de kosten daarvan voor te schieten. Die kosten zullen in de verdeling worden betrokken. [gedaagde in conventie, eiser in reconventie] dient de bevinding van de taxateur bij akte in het geding te brengen uiterlijk drie werkdagen voor de hierna te gelasten comparitie van partijen. Aan het nalaten daarvan kan het Gerecht de hem juist voorkomende gevolgen verbinden.

[Eiseres in conventie, verweerster in reconventie] dient uiterlijk drie dagen voor de comparitie een verificatoire van de hypotheekhoudende bank afkomstige verklaring in het geding te brengen waaruit blijkt hoeveel de hypothecaire restschuld precies was per peildatum 1, hoeveel die restschuld thans precies bedraagt en hoeveel [eiseres in conventie, verweerster in reconventie] vanaf peildatum 1 precies heeft betaald op/afgelost van die schuld. Aan het nalaten daarvan kan het Gerecht de hem juist voorkomende gevolgen verbinden.

Gedaagde in conventie, eiser in reconventie] dient uiterlijk drie dagen voor de comparitie een verificatoire van de hypotheekhoudende bank afkomstige verklaring in het geding te brengen waaruit blijkt hoeveel hij vanaf peildatum 1 precies heeft betaald op/afgelost van de hypothecaire schuld. Aan het nalaten daarvan kan het Gerecht de hem juist voorkomende

gevolgen verbinden.

Wat betreft vergoeding voor het uitsluitende gebruik van het onroerend goed wordt het volgende overwogen. Vast staat dat [gedaagde in conventie, eiser in reconventie] anders dan [eiseres in conventie, verweerster in reconventie] vanaf 8 juni 2015 tot maart 2019, ofwel 44 maanden gebruik heeft gemaakt van het onroerend goed, en dat [eiseres in conventie, verweerster in reconventie] vanaf 25 maart 2019 tot heden en naar verwachting tot aan het eindvonnis in deze zaak anders dan [gedaagde in conventie, eiser in reconventie] gebruik maakt van het onroerend goed, ofwel ten tijde van de uitspraak van dit vonnis 33 maanden. Aldus is [gedaagde in conventie, eiser in reconventie] na verrekening (44 minus 33 =) 11 maanden vergoeding verschuldigd aan [eiseres in conventie, verweerster in reconventie] voor het gebruik van het onroerend goed, te verminderen met iedere na dit vonnis tot aan het eindvonnis in deze zaak verschenen maand. Eerst als de actuele vrije marktwaarde van het onroerend goed kenbaar is voor het Gerecht, zal het overgaan tot vaststelling van de hoogte van de gebruiksvergoeding.

Zodra de actuele vrije marktwaarde van het onroerend goed bekend is, dient [eiseres in conventie, verweerster in reconventie] zich ter comparitie uit te laten over de vraag of zij het onroerend goed toebedeeld wenst te krijgen, en - zo ja - of zij in staat is de helft van die waarde uit te keren aan [gedaagde in conventie, eiser in reconventie]. Indien [eiseres in conventie, verweerster in reconventie] stelt dat zij in staat is de helft van de nog vast te stellen actuele vrije marktwaarde uit te keren aan [gedaagde in conventie, eiser in reconventie], dient zij dat met verificatoire stukken te onderbouwen. Ook dient [eiseres in conventie, verweerster in reconventie] in dat geval aan te geven of de hypotheekhoudende bank bereid is [gedaagde in conventie, eiser in reconventie] te ontslaan van zijn financiële verplichtingen jegens die bank uit hoofde van de hypothecaire restschuld.

Indien [eiseres in conventie, verweerster in reconventie] het onroerend goed niet toebedeeld wenst te krijgen zal het verkocht moeten worden aan een derde teneinde de netto verkoopopbrengst daarvan na aftrek van de hypothecaire restschuld gelijkelijk te verdelen tussen partijen. In dat verband dienen partijen ter comparitie ieder voor zich kenbaar te maken bij welke makelaar het onroerend goed in de onderhandse verkoop wordt gezet en tegen welke bodemprijs, zijnde de prijs waarvoor het onroerend goed verkocht moet worden zo die of meer dan dat door een derde wordt geboden. Ook dienen partijen ter comparitie ieder voor zich kenbaar te maken de duur van de periode waarin de woning onderhands te koop wordt aangeboden, bij ommekomst waarvan ieder der partijen bevoegd is de woning zonder toestemming van de ander in het openbaar (ter veiling) te doen verkopen. Iedere (verdere) beslissing zal worden aangehouden.

Instantie: Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba

Datum uitspraak: 29-12-2021

ECLI: ECLI:NL:OGEEA:2021:694

Zaaknummer: AUA201902164

Rechters: A.H.M. van de Leur

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Arbeidsovereenkomst met wiskundedocent is in eerste aanleg ten onrechte ontbonden; hof herstelt arbeidsovereenkomst

Geschil over ontslag wiskundedocent wegens kritische e-mails aan afdeling over collega's en schoolleiding. Het hof oordeelt anders dan de kantonrechter dat geen sprake is van een verstoorde arbeidsverhouding of verwijtbaar handelen. Het hof herstelt de arbeidsovereenkomst per 1 december 2021. De werkgever moet loon betalen en afdracht doen aan het ABP. De werknemer moet de transitievergoeding en de billijke vergoeding terugbetalen.

Werknemer is sinds 1 augustus 1998 in dienst bij (de rechtsvoorganger van) de Regionale Scholengemeenschap Ter Apel (RSG), een zelfstandige openbare middelbare school. Zijn laatste functie is docent wiskunde bij het team vmbo (onderbouw). Medio 2020 heeft de schoolleiding geluiden opgevangen dat er binnen de wiskundesectie een gebrek is aan onderling vertrouwen, samenwerking en communicatie. De schoolleiding heeft daarop mevrouw X van een extern bureau ingeschakeld. De schoolleiding heeft besloten om de conclusies en aanbevelingen van mevrouw X op 16 februari 2021 binnen de sectie te bespreken, om vervolgens stappen te zetten om te komen tot verbetering. Werknemer heeft een dag later, op 17 februari 2021, een e-mail aan zijn sectiegenoten en teamleider verzonden. Daarin uit hij volgens RSG ongefundeerde kritiek en grovelijke beschuldigingen, op een wijze die onprofessioneel en oncollegiaal is en in strijd is met het beleid binnen RSG. Tussen partijen hebben vervolgens twee gesprekken plaatsgevonden, waarin onder meer is gesproken over de beëindiging van het dienstverband van werknemer. Op 24 maart 2021 heeft werknemer laten weten dat hij, met hulp van een mediator, de verhoudingen wil optimaliseren en tot een oplossing wil komen. Op 25 maart 2021 heeft RSG laten weten hierover verbaasd te zijn, omdat partijen volgens haar op 12 maart 2021 al tot de conclusie zijn gekomen dat de verhoudingen onherstelbaar zijn beschadigd en dat zij daarom zelf een voorstel zal doen voor het beëindigen van de arbeidsrelatie. Werknemer heeft bij e-mail van

20 april 2021 opnieuw aangegeven dat hij wil terugkeren en hij heeft opnieuw mediation voorgesteld. Bij besluit van 22 april 2021 is RSG ingegaan op de zienswijze van werknemer en heeft hem geschorst voor de duur van de ontbindingsprocedure. In eerste aanleg heeft de kantonrechter het door RSG ingediende ontbindingsverzoek toegewezen op de g-grond, onder toekenning van de transitievergoeding (€ 50.873) en een billijke vergoeding (€ 35.000). Werknemer verzoekt in hoger beroep primair herstel van de arbeidsovereenkomst.

Het hof komt, anders dan de kantonrechter, tot het oordeel dat er geen redelijke grond bestond voor ontbinding van de arbeidsovereenkomst tussen partijen en herstelt de arbeidsovereenkomst per 1 december 2021 (datum ontbinding). Het hof oordeelt dat RSG niet voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat sprake is van een *ernstig* en *duurzaam* verstoorde arbeidsverhouding. Uit de gedingstukken kan niet worden opgemaakt dat de incidenten die zich vóór medio 2021 rondom werknemer hebben voorgedaan van wezenlijk belang zijn voor de door RSG aangedragen g-grond. Het draait in de correspondentie en het schorsingsbesluit steeds om de verwijten/beschuldigingen die werknemer in zijn e-mailbericht van 17 februari 2021 jegens de schoolleiding en zijn collega's heeft geuit alsmede zijn houding en gedrag nadien. Dat de gedragingen vóór medio 2021 wel de emmer zodanig hadden gevuld dat voornoemde e-mail de druppel was die de emmer deed overlopen, kan niet worden afgeleid uit de gedingstukken. Dat het e-mailbericht zelf heeft geleid tot een onherstelbaar verstoorde arbeidsverhouding is onvoldoende onderbouwd. Blijkens verklaringen van de teamleiders van werknemer staan er geen wezenlijke beletsels aan een terugkeer van werknemer in de weg. Het voorgaande geldt ook voor de werkhouding tussen werknemer en de directeur. Hoewel het hof begrijpt dat deze door de beschuldigingen van werknemer onder druk is komen te staan, is ook hier geen sprake van een ernstige en duurzame verstoring van de verhoudingen. Bovendien heeft werknemer medio maart 2021 zijn excuses gemaakt voor zijn felle bewoordingen en het vereiste zelfinzicht getoond dat hij het e-mailbericht wellicht niet had moeten versturen. Het hof acht verder relevant dat werknemer al 23 jaar in dienst is en doorgaans goed functioneerde. Er is geen sprake van een voldragen g-grond. Ook ten aanzien van de door RSG aangedragen e-grond kunnen de incidenten van vóór medio 2021 niet worden betrokken. Daarmee treft de e-grond hetzelfde lot als de g-grond; de inhoud van het e-mailbericht is weliswaar kritisch jegens de schoolleiding en een aantal collega's, maar niet zodanig ernstig dat sprake is van 'verwijtbaar handelen'. Van een voldragen i-grond (combinatie e- en g-grond) is evenmin sprake. Het hof herstelt de arbeidsovereenkomst tussen partijen per datum ontbinding (1 december 2021). RSG wordt veroordeeld tot (door)betaling van loon vanaf 1 december 2021 en afdracht van pensioenpremies aan het ABP. De werknemer moet de transitievergoeding en de billijke vergoeding terugbetalen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 28-02-2022

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2022:1533

Zaaknummer: 200.301.432/01

Rechters: M. Willemse, O.E. Mulder en R.S. de Vries

Advocaten: G. Wind en J.F.H. Terpstra

Wetsartikelen: 7:669 lid 3 sub e BW, 7:669 lid 3 sub g BW, 7:669 lid 3 sub i BW, 7:671b BW en 7:683 BW

RECHTSPRAAK

Afwijzing herzieningsverzoek partneralimentatie: nieuwe pensioenvoorziening blijft buiten beschouwing bij draagkracht

In 2012 is in het echtscheidingsconvenant overeengekomen dat de man de vrouw € 1500 per maand betaalt aan partneralimentatie. De man heeft een wijzigingsverzoek gedaan tot verlaging van zijn partneralimentatie. Met ingang van 1 maart 2015 moet de man € 1.000 bruto per maand betalen op grond van een tussen hen gemaakt afspraak. De man verzoekt om vaststelling van een lagere partneralimentatie, onder meer wegens lagere inkomsten vanwege de coronapandemie. Het hof stelt vast dat de partneralimentatie opnieuw kan worden beoordeeld omdat er niet gegriefd is tegen het oordeel dat sprake is van een wijziging van omstandigheden. Het hof oordeelt dat de vrouw nog steeds behoeftig is, omdat zij meer dan 20 jaar ziek is. Verder oordeelt het hof dat de man onvoldoende aannemelijk heeft gemaakt dat hij niet meer in staat is om de partneralimentatie te betalen. Dat de man per 1 november 2020 een pensioenvoorziening heeft afgesloten waarvoor hij € 690 per maand afdraagt, laat het hof buiten beschouwing.

Partijen zijn in 1998 gehuwd. Het huwelijk van partijen is in 2012 ontbonden door inschrijving van de echtscheidingsbeschikking van de rechtbank Zutphen van 12 december 2012 in de registers van de burgerlijke stand. Partijen zijn in een echtscheidingsconvenant van 8 november 2012 overeengekomen dat de man aan de vrouw € 1.500 per maand betaalt als uitkering in de kosten van het levensonderhoud (hierna: partneralimentatie). Het echtscheidingsconvenant is aangehecht aan en maakt deel uit van de echtscheidingsbeschikking van 12 december 2012.

Bij beschikking van de rechtbank Gelderland van 23 maart 2015 is de partneralimentatie gewijzigd. Volgens die beschikking moet de man, op grond van een tussen partijen gemaakte afspraak, met ingang van 1 maart 2015 € 1.000 bruto per maand aan partneralimentatie betalen aan de vrouw.

Bij beschikking van de rechtbank Gelderland van 15 maart 2017 is de man niet-ontvankelijk verklaard in zijn verzoek tot wijziging van de beschikking van 23 maart 2015. Bij de bestreden beschikking is het verzoek van de man tot wijziging van de partneralimentatie afgewezen. De man is met drie grieven in hoger beroep gekomen van deze beschikking. Deze grieven zien op de behoefte van de vrouw en de draagkracht van de man.

In de eerste plaats is aan de orde of zich een relevante wijziging van omstandigheden heeft voorgedaan in de zin van artikel 1:401 lid 1 van het Burgerlijk Wetboek (BW). In de bestreden beschikking heeft de rechtbank geoordeeld dat sprake is van een relevante wijziging van omstandigheden zodat de man ontvankelijk is in zijn verzoek tot wijziging van de partneralimentatie. Geen van beide partijen heeft hiertegen gegriefd. Daarom zal ook het hof ervan uitgaan dat sprake is van een wijziging van omstandigheden, zodat de partneralimentatie opnieuw beoordeeld kan worden.

De man stelt de behoefte van de vrouw ter discussie. Van behoefte is sprake als de vrouw niet voldoende inkomsten heeft om volledig in haar eigen levensonderhoud te kunnen voorzien en die inkomsten ook niet redelijkerwijs kan verwerven.

Het hof is van oordeel dat de vrouw nog steeds behoeftig is. De vrouw heeft gesteld dat zij al twintig jaar ziek is, ook tijdens het huwelijk van partijen. Zij lijdt aan verschillende aandoeningen, waaronder reuma en is al vaak geopereerd aan haar gewrichten. Sinds 2003 ontvangt zij een uitkering gebaseerd op een arbeidsongeschiktheidspercentage van 80 tot 100%. Deze stelling heeft de vrouw met stukken onderbouwd. De man heeft tijdens de mondelinge behandeling erkend dat de vrouw tijdens het huwelijk ziek was, maar gesteld dat er ook periodes waren dat zij geen klachten had. De vrouw heeft toegelicht dat zij inderdaad nog steeds goede en slechte dagen heeft, maar dat zij steeds minder kan en dat haar toestand op de lange termijn alleen maar achteruitgaat. Het hof is van oordeel dat de vrouw hiermee voldoende heeft gemotiveerd dat zij niet volledig kan voorzien in haar behoefte. Bij gebreke van enige verdien capaciteit aan de zijde van de vrouw heeft de vrouw nog altijd een aanvullende behoefte aan de door partijen overeengekomen en vastgestelde partneralimentatie.

De man stelt primair dat hij sinds maart 2020 geen draagkracht meer heeft om de

partneralimentatie te voldoen en subsidiair dat zijn draagkracht sterk verminderd is. De man is zzp'er in de bouw. Tijdens de mondelinge behandeling heeft de man toegelicht dat hij geen aannemer is, maar zichzelf verhuurt om montagewerkzaamheden te verrichten op bouwprojecten. De man voert aan dat zijn omzet en inkomsten vanwege de coronacrisis vanaf maart 2020 dusdanig gedaald zijn dat hij geen partneralimentatie meer kan betalen.

Het hof is van oordeel dat de man onvoldoende aannemelijk heeft gemaakt dat hij niet meer in staat is om de partneralimentatie te betalen. Uit de stukken van de man blijkt dat zijn omzet en winst in 2020 aanzienlijk lager waren dan in de jaren daarvoor (€ 36.466 omzet en € 26.150 winst). De man stelt dat dit te wijten is aan de coronacrisis, maar tijdens de mondelinge behandeling heeft de man verteld dat hij ook ongeveer twee maanden niet heeft kunnen werken vanwege een nekhermia. In die periode kreeg de man een uitkering. Voor ondernemers is het gebruikelijk dat hun inkomen en dus ook de daaruit voortvloeiende draagkracht per jaar verschilt, bijvoorbeeld door tijdelijke omstandigheden als ziekte. Dit is onderdeel van het ondernemersrisico.

Tijdens de mondelinge behandeling heeft de man bovendien verklaard dat hij in 2021 weer volop aan het werk is. De man heeft nog geen definitieve jaarcijfers, maar verwacht dat de winst over 2021 ongeveer € 40.000 zal zijn. Het hof merkt op dat de winst van de onderneming van de man daarmee weer bijna op het niveau is van voor de coronacrisis. Volgens de jaarcijfers was de winst in 2018 € 46.686. De man heeft zelf tijdens de mondelinge behandeling verklaard dat 2019 – toen de winst € 55.020 bedroeg – een uitzonderlijk goed jaar was vanwege een hoger uurloon. Het hof is dan ook van oordeel dat de tijdelijke inkomensterugval niet zodanig ingrijpend is geweest dat dit zou moeten leiden tot aanpassing van de partneralimentatie.

De man heeft verder aangevoerd dat hij per 1 november 2020 een pensioenvoorziening heeft afgesloten waarvoor hij € 690 per maand afdraagt. De voor deze pensioenvoorziening geldende last zal het hof buiten beschouwing laten. De man heeft verklaard dat hij de eerste twintig jaar van zijn werkende leven in loondienst heeft gewerkt en destijds pensioen heeft opgebouwd. Daarna is de man als zelfstandige gaan werken. Hij heeft er toen zelf voor gekozen om bijna twintig jaar lang geen enkele pensioenvoorziening te treffen. Het was voor de man voorzienbaar dat hierdoor een gat in zijn pensioenvoorziening zou ontstaan. Het is niet aanvaardbaar dat deze keuze van de man nu ten koste gaat van zijn onderhoudsverplichting jegens de vrouw, ook omdat in het echtscheidingsconvenant is bepaald dat de vrouw geen aanspraak maakt op verevening van het door de man tijdens het huwelijk opgebouwde pensioen.

De man heeft verder gesteld dat zijn draagkracht is verminderd vanwege de ziekte van zijn

huidige partner, waardoor deze niet in staat is een aandeel in de woonlasten te dragen. Het hof is van oordeel dat de man deze stelling onvoldoende heeft onderbouwd. De man heeft geen informatie verstrekt over de (eerdere) inkomsten van zijn partner, haar eventuele arbeidsongeschiktheidspercentage en welke werkzaamheden zij in de toekomst nog zou kunnen verrichten. Daarom is dit – in dit geval – geen reden voor bijstelling voor de partneralimentatie.

Op grond van het voorgaande is het hof van oordeel dat de man onvoldoende heeft aangetoond dat hij de bij beschikking van 23 maart 2015 bepaalde partneralimentatie niet meer kan voldoen. Het hof zal de verzoeken van de man dus afwijzen en de bestreden beschikking bekrachtigen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 15-03-2022

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2022:2014

Zaaknummer: 200.296.619

Rechters: E.B. Knottnerus, M.H.H.A. Moes en K.A.M. van Os-ten Have

Wetsartikelen: 1:401 lid 1 BW

RECHTSPRAAK

Pensioenfonds heeft aan haar informatieverplichting t.a.v. omrekenfactoren voldaan

Geschil tussen inmiddels gepensioneerde deelnemer en KLM pensioenfonds. Gepensioneerde verwijt het pensioenfonds dat hij onvoldoende concreet is geïnformeerd dat het laten ingaan van zijn ouderdomspensioen tot een aanzienlijk hoger pensioen zou hebben geleid dan ingang na die datum in verband met gewijzigde omrekenfactoren. De kantonrechter oordeelt dat geen sprake is van schending van de op het pensioenfonds rustende informatieplicht bij het wijzigen van omrekenfactoren.

Eiser heeft als deelnemer in het pensioenfonds KLM bij pensioenfonds KLM pensioenaanspraken opgebouwd. De AOW-leeftijd van eiser was 65 jaar en 9 maanden. Eiser is werkzaam geweest bij het bedrijf KLM. De rechten en plichten die gelden tussen deelnemers en pensioenfonds KLM zijn neergelegd in een pensioenreglement. In het reglement is onder meer geregeld hoe de opbouw van pensioen plaatsvindt en hoe de hoogte van de pensioenuitkering wordt berekend. Tussen eiser en pensioenfonds KLM geldt het pensioenreglement 2006 van pensioenfonds KLM (hierna: het reglement). In artikel 17 van het reglement is bepaald dat als het dienstverband van de deelnemer wordt voortgezet tot de AOW-leeftijd, de ingang van het ouderdomspensioen met als pensioendatum de eerste dag van de maand waarin de deelnemer 65 jaar wordt, op die pensioendatum wordt uitgesteld tot de AOW-leeftijd, tenzij de deelnemer bezwaar maakt. Eiser heeft geen bezwaar gemaakt. Indien de ingangsdatum van het ouderdomspensioen wordt uitgesteld als bedoeld in 1.3, worden gelijktijdig het ouderdomspensioen en het daarvan afgeleide nabestaandenpensioen verhoogd. De actuariële waarde van de aanspraken zal – met gebruikmaking van sekseneutrale factoren (hierna: de omrekenfactoren) – voor en na uitstel gelijk zijn. De omrekenfactoren staan in Bijlage 1 bij het reglement. Daarin is vermeld dat de omrekenfactoren periodiek door het bestuur kunnen worden gewijzigd. Wijziging van de omrekenfactoren kan een wijziging in de pensioenuitkering meebrengen. De hoogte van de

daadwerkelijke pensioenuitkering wordt berekend aan de hand van de omrekenfactoren die gelden per datum dat de deelnemer met pensioen gaat.

Door middel van Uniforme Pensioen Overzichten (UPO's) heeft pensioenfonds KLM eiser geïnformeerd dat het jaarlijks te bereiken bruto-ouderdomspensioen met ingang van 27 juli 2017 meer dan € 86.000 per jaar zou bedragen. Dit komt neer op € 6.635,00 bruto per maand, exclusief vakantiegeld. Bij deze berekening van het ouderdomspensioen is uitgegaan van omrekenfactoren die golden tot 1 juli 2017.

In december 2016 heeft het bestuur van pensioenfonds KLM besloten om de omrekenfactoren in Bijlage 1 bij het reglement te wijzigen met ingang van 1 juli 2017.

In een brief van 12 december 2016 heeft pensioenfonds KLM aan eiser onder meer bericht dat hij met ingang van 27 juli 2017 pensioen gaat ontvangen en heeft pensioenfonds KLM, in bij die brief gevoegde bijlagen, informatie verstrekt over de hoogte van het pensioen. In de brief is voorts vermeld dat dit een voorlopige vaststelling is van uw pensioen. Daarbij is aangegeven dat actuariële factoren in de toekomst nog kunnen wijzigen en dat het definitieve pensioen wordt berekend op de pensioendatum aan de hand van de dan geldende factoren. Uit de bij deze brief gevoegde "voorlopige pensioenopgave" blijkt dat het per 27 juli 2017 ingaande ouderdomspensioen € 6.429,94 bruto per maand bedraagt (exclusief vakantietoeslag) bij een verhouding ouderdomspensioen/nabestaandenpensioen van 100:70.

In een "nieuwsflits" van 22 december 2016, die is gepubliceerd op de website van pensioenfonds KLM, is onder meer bericht dat de pensioenregeling keuzemogelijkheden bevat, dat het pensioenfonds omrekenfactoren hanteert die gebaseerd zijn op onder meer rentestand en levensverwachting en dat per 1 juli 2017 de factoren wijzigen. De pensioenplanner houdt al rekening met de factoren. Eiser heeft op 27 december 2016 een formulier aan pensioenfonds KLM geretourneerd waarin hij de keuze heeft gemaakt voor een verhouding ouderdomspensioen/nabestaandenpensioen 100:100. Deze keuze wijkt af van de standaardverhouding 100:70. Dit formulier was onderdeel van de onder 1.9 genoemde bijlagen. In het formulier is vermeld dat bij de keuze die eiser heeft gemaakt, een brutopensioenuitkering hoort van € 6.012,81 per maand bij een pensioendatum 27 juli 2017.

Per brief van 6 januari 2017 heeft pensioenfonds KLM aan eiser zijn keuze bevestigd en hem in een bij die brief gevoegde "voorlopige pensioenopgave" geïnformeerd dat de uitkering ouderdomspensioen per maand € 6.012,81 bruto bedraagt (exclusief vakantietoeslag).

In de nieuwsflits van pensioenfonds KLM van januari 2017 is vermeld dat de hoogte van de pensioenuitkering zoals we die eerder hebben berekend anders kan zijn door het wijzigen van de omrekenfactoren. Door de wijziging in de factoren per 1 juli 2017 is de pensioenuitkering

per 27 juli 2017 uiteindelijk lager dan is vermeld in de aan eiser verstrekte Uniforme Pensioen Overzichten.

Het gaat in deze procedure om de vraag of pensioenfonds KLM tegenover eiser aan zijn informatieverplichtingen heeft voldaan. Meer in het bijzonder gaat het erom of pensioenfonds KLM eiser had moeten informeren over de wijziging van de omrekenfactoren en de gevolgen daarvan voor eiser en zo ja, of pensioenfonds KLM in deze verplichting is tekort geschoten. Eiser heeft betoogd dat dit het geval is, pensioenfonds KLM heeft dit bestreden. De omrekenfactoren zijn opgenomen in het pensioenreglement en de bevoegdheid tot wijziging van die factoren ligt bij pensioenfonds KLM. Daar ligt geen wijziging van de pensioenovereenkomst aan ten grondslag. Dat betekent dat artikel 21 Pensioenwet in dit geval niet geldt. Het beroep op artikel 21 Pensioenwet kan eiser dan ook niet baten.

Anders dan pensioenfonds KLM heeft gesteld, is de kantonrechter van oordeel dat pensioenfonds KLM wel informatie diende te verstrekken over de wijziging van de omrekenfactoren. Een wijziging van die factoren kan namelijk gevolgen hebben voor de pensioenaanspraken. Nadat het bestuur had besloten de omrekenfactoren te wijzigen heeft zij daarover ook direct, en dus tijdig, informatie verstrekt en daarbij aangekondigd dat de hoogte van de pensioenuitkering anders kan zijn. De wijze waarop die informatie door pensioenfonds KLM is verstrekt volstaat en die informatie hoefde niet uitgebreider te zijn. De feitelijke gevolgen per individu worden verwerkt in de UPO's of in een overzicht van de voorlopige pensioenaanspraken die worden verstrekt als een deelnemer met pensioen gaat (zie hiervoor). Pensioenfonds KLM heeft, tegenover de ontkenning van eiser dat hij die informatie heeft ontvangen, bovendien ook voldoende onderbouwd dat de informatie dat de omrekenfactoren zouden gaan wijzigen eiser wel degelijk heeft bereikt.

Dat pensioenfonds KLM deelnemers er nu uitdrukkelijk op wijst dat zij bij wijziging van de factoren goed moeten kijken welke datum het gunstigste is om met pensioen te gaan, maakt niet dat de communicatie richting eiser daarom niet voldeed. Zoals hiervoor is overwogen was dat wel het geval. Het pensioenfonds hoefde, anders dan eiser heeft betoogd, ook geen vergelijking te maken met de pensioenaanspraken die eiser zou hebben als hij vóór 1 juli 2017 met pensioen zou gaan, namelijk gebaseerd op de tot 1 juli 2017 geldende omrekenfactoren. Dat heeft immers het karakter van een pensioenadvies en zo ver strekt de informatieplicht van pensioenfonds KLM niet. De feitelijke gevolgen van de wijziging van de omrekenfactoren worden voor iedere deelnemer verwerkt in de UPO's of in een overzicht van de voorlopige pensioenaanspraken die worden verstrekt als een deelnemer met pensioen gaat. Pensioenfonds KLM heeft eiser persoonlijk die informatie verstrekt. Daarbij is het pensioenfonds KLM uitgegaan van de omrekenfactoren die zouden gaan gelden met ingang

van 1 juli 2017, die op basis van het reglement zijn vastgesteld. Eiser is dus vooraf geïnformeerd over het pensioen dat hij feitelijk zou gaan ontvangen op het moment dat hij met pensioen zou gaan, op grond van de op dat moment bij pensioenfonds KLM bekende gegevens. Daarmee heeft pensioenfonds KLM voldaan aan de verplichting als bedoeld in artikel 43 Pensioenwet. De informatie zelf voldoet aan de vereisten die artikel 48 Pensioenwet aan informatie stelt, namelijk dat de informatie correct en duidelijk is. Uit het voorgaande volgt dat pensioenfonds KLM aan haar informatieverplichting heeft voldaan.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 08-11-2019

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2019:8397

Zaaknummer: 7628637 CV EXPL 19-6829

Rechters: M.R. Jöbsis

Advocaten: L. Schuijt-Olde Heuvel en I.M.C.A. Reinders Folmer

Wetsartikelen: 43 PW en 48 PW

RECHTSPRAAK

Geen schending van de op het Pensioenfonds rustende informatieplicht bij het wijzigen van omrekenfactoren

Geschil tussen inmiddels gepensioneerde deelnemer en KLM pensioenfonds. Gepensioneerde verwijt het pensioenfonds dat hij onvoldoende concreet is geïnformeerd dat het laten ingaan van zijn ouderdomspensioen tot een aanzienlijk hoger pensioen zou hebben geleid dan ingang na die datum in verband met gewijzigde omrekenfactoren. Het hof oordeelt dat geen sprake is van schending van de op het pensioenfonds rustende informatieplicht bij het wijzigen van omrekenfactoren. Het pensioenfonds heeft de wijziging van omrekenfactoren en de gevolgen daarvan tijdig en duidelijk aangekondigd. De deelnemer kon zelf via de rekentool nagaan wat zijn individuele financiële gevolgen zouden zijn.

Werknemer heeft als deelnemer in het pensioenfonds KLM pensioenaanspraken opgebouwd. Tussen werknemer en pensioenfonds KLM geldt het pensioenreglement 2006. Door middel van Uniforme Pensioen Overzichten (UPO's) heeft het pensioenfonds KLM werknemer geïnformeerd dat het jaarlijks te bereiken bruto-ouderdomspensioen met ingang van 27 juli 2017 meer dan € 86.000 per jaar zou bedragen. Bij deze berekening van het ouderdomspensioen is uitgegaan van omrekenfactoren die golden tot 1 juli 2017. In december 2016 heeft het bestuur van pensioenfonds KLM besloten de omrekenfactoren in het pensioenreglement te wijzigen met ingang van 1 juli 2017. Bij brief van 12 december 2016 heeft het pensioenfonds werknemer onder meer bericht dat hij met ingang van 27 juli 2017 (AOW-leeftijd) pensioen gaat ontvangen. Het pensioenfonds heeft informatie verstrekt over de hoogte van het pensioen en vermeld dat het definitieve pensioen van werknemer wordt berekend op de pensioendatum aan de hand van de dan geldende factoren. In een nieuwsflits van pensioenfonds KLM van januari 2017 is gemeld dat de omrekenfactoren per 1 juli 2017 zullen wijzigen. Door die wijziging is de pensioenuitkering per 27 juli 2017 uiteindelijk lager dan is vermeld in de aan werknemer verstrekte UPO's. Werknemer vordert veroordeling van

pensioenfonds KLM tot onder meer uitkering van een levenslang ouderdomspensioen van € 82.153,00 bruto per jaar met ingang van 30 juni 2017. Werknemer stelt hiertoe dat hij op zijn AOW-leeftijd met pensioen is gegaan en dat hij deze keuze heeft gemaakt aan de hand van de verstrekte UPO's. Werknemer stelt zich op het standpunt dat pensioenfonds KLM niet aan zijn informatieverplichting heeft voldaan ten aanzien van het wijzigen van de omrekenfactoren en de gevolgen daarvan voor werknemer. De kantonrechter heeft de vorderingen van werknemer afgewezen.

Het hof oordeelt dat de in de brief van 12 december 2016 genoemde bedragen waren gebaseerd op de vanaf 1 juli 2017 geldende omrekenfactoren. Het pensioenfonds heeft derhalve geen onjuiste informatie verstrekt. De vraag die partijen verdeeld houdt, is of het pensioenfonds gehouden was werknemer er in december 2016, of kort daarna, expliciet op te wijzen dat de omrekenfactoren per 1 juli 2017 zouden veranderen, als ook dat die wijziging zou betekenen dat het voor hem voordelig was zijn ouderdomspensioen eerder te laten ingaan dan 1 juli 2017, althans hem er expliciet op te wijzen dat die veranderde omrekenfactoren een ingrijpende wijziging voor hem zouden betekenen. Werknemer meent dat het pensioenfonds die informatieplicht had. Het hof is van oordeel dat het pensioenfonds met het versturen van de nieuwsflitsen deelnemers zoals werknemer tijdig heeft geïnformeerd. Het pensioenfonds heeft ter zitting verder uitgelegd waarom het niet aan de individuele deelnemers heeft medegedeeld of de wijziging van omrekenfactoren voor hen nadelig zou zijn dan wel of vervroeging van de ingangsdatum van het ouderdomspensioen voor hen wellicht voordeliger zou zijn, omdat een en ander te beschouwen zou zijn als advisering – waartoe het pensioenfonds niet gehouden is – en waarmee deelnemers wellicht zelfs gestimuleerd zouden worden gebruik te maken van op dat moment al niet meer correcte omrekenfactoren (door bijvoorbeeld de ingangsdatum van het ouderdomspensioen te vervroegen tot 30 juni 2016) hetgeen ten laste zou komen van (de andere deelnemers van) het pensioenfonds. Het was voor deelnemers weliswaar mogelijk die ingangsdatum te vervroegen, maar het pensioenfonds hoefde de deelnemers niet te stimuleren zulks te doen, zo begrijpt het hof dit standpunt. Het hof acht dit niet onzorgvuldig. Het pensioenfonds heeft door middel van verzending van de nieuwsflitsen de wijzigingen tijdig bekendgemaakt, en uit die nieuwsflitsen viel voldoende duidelijk af te leiden dat een wijziging van de omrekenfactoren zou plaatsvinden en dat dat gevolgen kon hebben voor de hoogte van de pensioenuitkering van de deelnemers. De deelnemers waren via de rekentool in staat zelf na te gaan wat de ene ingangsdatum van pensioen voor hen zou betekenen, en wat een andere. Het hof is al met al van oordeel dat de door het pensioenfonds verstrekte informatie voldoende, tijdig, uitgebreid en duidelijk was. Het pensioenfonds heeft niet gehandeld in strijd met artikel 43 en 48 PW. Het hof bekrachtigt het bestreden vonnis.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 15-02-2022

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2022:379

Zaaknummer: 200.278.074/01

Rechters: G.C. Boot, R.J.M. Smit en I.A. Haanappel-van der Burg

Advocaten: C.A. Hoekstra en I.M.C.A. Reinders Folmer

Wetsartikelen: 43 PW en 48 PW

RECHTSPRAAK

Geen dwaling bij overeenkomst met afstand pensioenrechten

Dit geschil gaat over de verdeling van de wettelijke gemeenschap van goederen waarin partijen gehuwd zijn geweest en over de door partijen opgebouwde pensioenaanspraken. De vordering van de vrouw om voor recht te verklaren dat zij tijdig de buitengerechtelijke vernietiging van de overeenkomst tot verdeling van de wettelijke gemeenschap van goederen heeft ingeroepen, is afgewezen. De rechtsvordering tot vernietiging van de overeenkomst tot verdeling is niet binnen de vervaltermijn van artikel 3:200 BW gedaan. Er is niet aangetoond dat er overgeslagen goederen zijn. De vrouw heeft niet gedwaald ten aanzien van de in de overeenkomst opgenomen afspraken over de pensioenaanspraken van partijen.

Dit geschil gaat over de verdeling van de wettelijke gemeenschap van goederen waarin partijen gehuwd zijn geweest en over de door partijen opgebouwde pensioenaanspraken. Partijen zijn gehuwd in 1996 onder huwelijkse voorwaarden. Op 13 maart 2015 hebben partijen de huwelijkse voorwaarden opgeheven. Zij zijn toen - voor zover in deze rechtszaak van belang - de wettelijke gemeenschap van goederen overeengekomen. Op 25 mei 2015 hebben partijen een overeenkomst getekend. In deze overeenkomst staat onder meer:

“Vaststellingsovereenkomst

De ondergetekenden:(...) in aanmerking nemende, dat: (...) de vrouw zich bewust is dat zij door ondertekening van deze vaststellingsovereenkomst rechten prijs geeft, waarop zij in beginsel beroep zou kunnen doen, met name op het gebied van verdeling der goederen en pensioen;”

Op 3 juni 2015 is door advocaat 1 namens beide partijen een echtscheidingsverzoekschrift ingediend bij de rechtbank. De rechtbank heeft de echtscheiding uitgesproken in 2015. De

chtscheiding is ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand op 19 juni 2015. Op 8 juni 2015 werd de door partijen aangekochte woning aan de [adres 1] te [woonplaats 2] aan de vrouw geleverd en ontving zij uit hoofde van de vaststellingsovereenkomst een geldbedrag en enkele goederen. Bij notariële akte van notaris mr. A.J. Koster te Waardenburg van 9 november 2015 is verder uitvoering gegeven aan de vaststellingsovereenkomst. In een e-mailbericht van 18 april 2018 schrijft de vrouw aan advocaat 1 onder meer het volgende: "Ik heb post ontvangen van [naam5] betreffende bovengenoemde lijfrentepolis. Ik wist niet van het bestaan van deze polis af. Het bedrag is nu 22.365,79 euro en ik sta op de polis als partner. Dat weet ik nu omdat het per abuis op mijn adres is komen te staan. [geintimeerde] zal dat veranderd willen hebben en hij is de enige die dat kan regelen. (...) Ik denk dat deze polis gedeeld/gesplitst had moeten worden bij onze echtscheiding."

Na correspondentie met de advocaat laat zij weten de vaststellingsovereenkomst wegens dwaling te vernietigen omdat zij van verkeerde informatie is uitgegaan toen zij de vaststellingsovereenkomst tekende en daardoor een onjuiste voorstelling van zaken had. Het hof wijst de vordering van de vrouw om voor recht te verklaren dat zij tijdig de buitengerechtelijke vernietiging van de overeenkomst tot verdeling heeft ingeroepen af. De vrouw heeft niet voldoende heeft onderbouwd dat haar berichten over de buitengerechtelijke vernietiging de man hebben bereikt of geacht moeten worden de man te hebben bereikt. Daarom moet de vordering om een verklaring voor recht dat de vrouw tijdig buitengerechtelijk de vernietiging van de verdeling heeft ingeroepen worden afgewezen. De vrouw had, zoals de man stelt, de rechtsvordering tot vernietiging van de overeengekomen verdeling moeten instellen voor de vervaltermijn van drie jaar nadat de overeenkomst van 25 mei 2015 was gesloten, was verlopen. Dat heeft zij niet gedaan, omdat de vordering in februari 2019 is ingesteld. De rechtsvordering tot vernietiging van de verdeling is daardoor door tijdsverloop vervallen en de daarmee verband houdende vorderingen van de vrouw moeten worden afgewezen. De rechtsvordering tot vernietiging van de overeenkomst tot verdeling is niet binnen de vervaltermijn van artikel 3:200 BW gedaan. Het hof komt daardoor niet toe aan de inhoudelijke beoordeling van de vraag of sprake is van omstandigheden die tot vernietiging van de overeengekomen verdeling zouden moeten leiden. Er is niet aangetoond dat er overgeslagen goederen zijn. De man bestrijdt dat hij goederen heeft verzwegen. Hij stelt dat partijen alle goederen en schulden hebben verdeeld en dat de vermogensbestanddelen die niet aan de vrouw zijn toebedeeld, hem toekomen. Het hof is van oordeel dat de vrouw onvoldoende heeft onderbouwd dat de twee polissen en het saldo van de beleggingsrekening bij de verdeling zijn overgeslagen. In de overeenkomst wordt een opsomming gegeven van goederen die aan de vrouw worden toegedeeld en verder is daarin vermeld dat *alle* overige activa en passiva aan de man worden toegedeeld.

De vrouw stelt dat zij, anders dan de rechtbank heeft overwogen, niet gehouden kan worden aan de in de vaststellingsovereenkomst onder 2.1. tussen partijen overeengekomen uitsluiting van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (WVPS). De vrouw voert daartoe aan dat zij heeft gedwaald ten aanzien van het bestaan en de hoogte van de door de man opgebouwde pensioenaanspraken. De vrouw is van mening dat de overeenkomst op dit punt geen vaststellingsovereenkomst is omdat het geen einde maakt aan een geschil of onzekerheid tussen partijen.

Het hof laat in het midden of het deel van de overeenkomst betreffende de pensioenafspraken een vaststellingsovereenkomst is als bedoeld in artikel 7:900 BW, omdat, ook wanneer dat niet het geval mocht zijn, het beroep van de vrouw op dwaling niet slaagt. In de vaststellingsovereenkomst staat met betrekking tot de pensioenafspraken – voor zover van belang - onder ‘In aanmerking nemende dat’, dat *‘de vrouw zich bewust is dat zij door ondertekening van deze vaststellingsovereenkomst rechten prijs geeft, waarop zij in beginsel beroep zou kunnen doen, met name op het gebied van (...) pensioen’* en in artikel 2.1.: *‘Partijen doen over en weer afstand van eventueel door de ander opgebouwde pensioenaanspraken’*. Het hof neemt in aanmerking dat de vrouw in de overeenkomst (bewust) afstand heeft gedaan van door de man opgebouwde pensioenrechten, zonder dat daarbij werd vermeld om welke pensioenrechten het ging. Ter zitting heeft de vrouw verklaard dat advocaat 1 uitdrukkelijk tegen haar heeft gezegd dat zij door het tekenen van de overeenkomst - en later nogmaals bij de akte van berusting - afstand zou doen van bepaalde rechten. Wanneer het voor de vrouw toen niet duidelijk was van welk (eventueel) door de man opgebouwd pensioen zij afstand deed en het voor haar van belang was om dit te weten, had het op de weg van de vrouw gelegen om dit te onderzoeken, alvorens de overeenkomst op dit punt te ondertekenen. Weliswaar is het uitgangspunt dat de mededelingsplicht van de man over zijn pensioenaanspraken boven de onderzoeksverplichting van de vrouw gaat, maar nu de vrouw bekend was met het bestaan van de pensioenvennootschap van de man en met de omstandigheid dat de man na zijn pensionering een inkomen uit zijn zaak zou kunnen krijgen, had zij niet zonder onderzoek naar hoe de man zijn oudedagsvoorziening had geregeld en waarvan zij in dat verband afstand deed, kunnen afgaan op de enkele mededeling van de man dat hij geen pensioen had. Dat de vrouw geen onderzoek heeft gedaan en daardoor niet wist wat de hoogte van het pensioen was waar zij afstand van deed, moet in deze omstandigheden voor haar rekening blijven.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 01-03-2022

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2022:1618

Zaaknummer: 200.282.660/01

Rechters: I.M. Dölle, J.G. Knot en J.W. Keuning

Wetsartikelen: 3:200 BW

RECHTSPRAAK

Vordering tot bijstorting in toeslagdepot voor indexatie afgewezen

Kern van het geschil is of de ex-werkgever aan zijn inspanningsverplichting tot indexatie heeft voldaan na beëindiging van de toeslagregeling. Partijen zijn het erover eens dat eiser sub 1 c.s. aan de Wachtgeldregeling, de Toeslagregeling en het Pensioenreglement geen onvoorwaardelijk recht kan ontlennen op indexatie van zijn pensioen en dat deze regelingen gedaagde ook niet de verplichting opleggen om aanvullende stortingen te doen in het uitkeringsdepot om indexatie van de pensioenen mogelijk te maken. Het geschil tussen partijen spitst zich toe op de vraag of op gedaagde uit hoofde van goed werkgeverschap desalniettemin een inspanningsverplichting rust om indexatie mogelijk te maken en of gedaagde zich voldoende van deze inspanningsverplichting heeft gekweten. De rechtbank oordeelt dat kan worden toegegeven dat de werkgever rekening heeft te houden met de bestaande regeling in de I&A Zvw die erop neerkomt dat na afwikkeling van de Wachtgeldregeling het resterend saldo naar de Staat terug moet vloeien. Daarom lag het voor de hand dat het bestuur van gedaagde contact had opgenomen met de Staat om na te gaan of de Staat enige oplossing in de sfeer van het indexatieperspectief zou kunnen ondersteunen. Gedaagde heeft dit na de mondelinge behandeling alsnog gedaan. De Staat heeft daarmee niet ingestemd. Dat is niet onredelijk. De rechtbank overweegt dat de voormalige werknemers van gedaagde - waaronder eiser sub 1 c.s. - ten opzichte van de meeste andere Nederlandse werknemers al in een zeer gunstige positie verkeren, onder meer doordat op hen een eindloonregeling van

toepassing is in plaats van een middelloonregeling, zij na de beëindiging van hun dienstverband nog pensioen hebben opgebouwd en zij door die voortgezette pensioenopbouw vanaf het einde van hun dienstverband tot hun pensionering als gevolg van het zogenoemde backservice element in de eindloonregeling de facto indexaties hebben gehad. Hun pensioenen zijn hierdoor vanaf 2009 steeds verhoogd, terwijl de gemiddelde Nederlander zijn pensioen vanaf 2009 alleen maar in relatieve waarde zag dalen. De vordering tot afstorting, althans schadevergoeding wordt afgewezen.

Gedaagde had tot taak de zogenaamde omslagregeling van de Wtz 1998 en de Wet MOOZ uit te voeren. Deze wetten zijn als gevolg van de invoering van de Zorgverzekeringswet per 1 januari 2006 vervallen. Vanaf die datum zijn de huidige taken en de organisatie van gedaagde vastgelegd in de Invoerings- en aanpassingswet zorgverzekeringswet (I&A Zvw) en de daarop gebaseerde Regeling. Daarin is onder meer bepaald dat gedaagde de afwikkeling van de Wtz 1998 begeleidt tot 1 januari 2009, waarna deze taak van rechtswege overgaat op het College voor zorgverzekeringen.

De arbeidsovereenkomsten met de werknemers van gedaagde zijn in 2008 beëindigd. Het bestuur van gedaagde had al op 22 november 1995 een financiële regeling vastgesteld die in geval van beëindiging van haar werkzaamheden voorziet in wachtgeld voor haar werknemers. Hiertoe is een Wachtgeldregeling vastgesteld. Op basis van deze Wachtgeldregeling hebben de werknemers van gedaagde recht op een loonvervangende dan wel aanvullende uitkering tot uiterlijk het moment van pensioneren en op pensioenopbouw gedurende die periode. Gedaagde heeft het pensioen ondergebracht bij Nationale-Nederlanden. Tussen partijen geldt ook een Toeslageregeling Pensioenen, die op 1 januari 1993 in werking is getreden. De Wachtgeldregeling en de Toeslageregeling zijn vastgelegd in het Handboek Personeel en maken onderdeel uit van het bestuursreglement van gedaagde. Gedaagde is na 1 januari 2009 blijven voortbestaan om zorg te dragen voor de uitvoering van de Wachtgeldregeling en het behartigen van de belangen van haar oud-werknemers.

Nationale Nederlanden heeft ter uitvoering van de Wachtgeldregeling en de Toeslageregeling het Pensioenreglement 2009 vastgesteld. Eiser sub 1 c.s. heeft in de tweede helft van 2018 van Nationale-Nederlanden te horen gekregen dat de depot-rekening waaruit de toeslagen op de ingegane pensioenen werden betaald eind 2017 geen saldo meer had en dat indexatie van de

pensioenen in de toekomst afhankelijk zou zijn van beschikbare financiële middelen. Gedaagde heeft in het verlengde hiervan besloten de pensioenen in 2018 niet te indexeren. Eiser sub 1 c.s. heeft gedaagde verzocht dit besluit te heroverwegen en een bijstorting in het toeslagdepot te doen zodat toch tot indexatie kon worden overgegaan, maar gedaagde is niet aan dit verzoek tegemoetgekomen. Er heeft ook in de jaren daarna - ondanks herhaalde verzoeken van eiser sub 1 c.s. - geen indexatie van de pensioenen meer plaatsgevonden.

Nationale-Nederlanden heeft de uitvoeringsovereenkomst met gedaagde bij brief van 16 september 2020 opgezegd tegen 3 februari 2021. Dit was de datum waarop de laatste actieve deelnemer van gedaagde de 65-jarige leeftijd had bereikt. Nationale-Nederlanden en gedaagde hebben aansluitend geen nieuwe uitvoeringsovereenkomst gesloten.

Nationale-Nederlanden heeft de deelnemers, de gewezen deelnemers en de pensioengerechtigden onder de Pensioenregeling - waaronder eiser sub 1 c.s. - op verzoek van gedaagde bij brieven van 19 april 2021 en 10 mei 2021 meegedeeld dat de pensioenregeling van gedaagde bij Nationale-Nederlanden per 3 februari 2021 is beëindigd, dat het pensioen dat in de oude pensioenregeling is opgebouwd bij haar verzekerd blijft maar dat op basis van de afspraak in het contract de mogelijkheid van verhoging van het opgebouwde pensioen eindigt. Gedaagde heeft bij brief van 16 november 2020 aan VWS het voornemen kenbaar gemaakt om zo spoedig mogelijk na het bereiken van de 65-jarige leeftijd door de laatste wachtgelder, op 4 februari 2021, tot opheffing over te gaan. VWS heeft zich bij brief van 18 mei 2021 akkoord verklaard met dit voornemen en heeft gedaagde op grond van artikel 2.2.2. van de I&A Zvw verzocht het liquidatiesaldo in 's Rijksschatkist te storten. Gedaagde heeft inmiddels haar liquidatiestukken gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel. Eiser vordert primair veroordeling tot het storten van een aanvullende koopsom van ten minste € 467.000, ofwel een door de kantonrechter in redelijkheid te bepalen bedrag, in het toeslagdepot bij de pensioenverzekeraar Nationale-Nederlanden om het indexatieperspectief voor de deelnemers in de pensioenregeling in stand te houden. Subsidiar vordert hij schadevergoeding.

Partijen zijn het erover eens dat eiser sub 1 c.s. aan de Wachtgeldregeling, de Toeslagregeling en het Pensioenreglement geen onvoorwaardelijk recht kan ontlenen op indexatie van zijn pensioen en dat deze regelingen gedaagde ook niet de verplichting opleggen om aanvullende stortingen te doen in het uitkerings-depot om indexatie van de pensioenen mogelijk te maken. Het geschil tussen partijen spitst zich toe op de vraag of op gedaagde uit hoofde van goed werkgeverschap desalniettemin een inspanningsverplichting rust om indexatie mogelijk te maken en of gedaagde zich voldoende van deze inspanningsverplichting heeft gekweten.

Aan gedaagde kan worden toegegeven dat zij rekening heeft te houden met de bestaande

regeling in de I&A Zvw die erop neer komt dat na afwikkeling van de Wachtgeldregeling het resterend saldo naar de Staat terug moet vloeien. Het lag daarom voor de hand dat het bestuur van gedaagde contact had opgenomen met de Staat om na te gaan of de Staat enige oplossing in de sfeer van het indexatieperspectief zou kunnen ondersteunen. Gedaagde heeft dit na de mondelinge behandeling alsnog gedaan. Zij heeft VWS bij brief van 20 januari 2022 gevraagd of VWS ermee kan instemmen dat zij enig bedrag stort in het toeslagdepot van Nationale-Nederlanden, waarmee in de toekomst de pensioenen van alle voormalige medewerkers van gedaagde (geheel of gedeeltelijk) kunnen worden verhoogd. Het ministerie van VWS heeft niet ingestemd. De kantonrechter acht dit standpunt van VWS niet onredelijk. Daarbij wordt ook in aanmerking genomen dat door gedaagde is gesteld en door eiser sub 1 c.s. niet is betwist, dat de voormalige werknemers van gedaagde - waaronder eiser sub 1 c.s. - ten opzichte van de meeste andere Nederlandse werknemers al in een zeer gunstige positie verkeren, onder meer doordat op hen een eindloonregeling van toepassing is in plaats van een middelloonregeling, zij na de beëindiging van hun dienstverband nog pensioen hebben opgebouwd en zij door die voortgezette pensioenopbouw vanaf het einde van hun dienstverband tot hun pensionering als gevolg van het zogenaamde backservice element in de eindloonregeling de facto indexaties hebben gehad. Hun pensioenen zijn hierdoor vanaf 2009 steeds verhoogd, terwijl de gemiddelde Nederlander zijn pensioen vanaf 2009 alleen maar in relatieve waarde zag dalen.

Gelet hierop kan van gedaagde redelijkerwijs niet worden verwacht dat zij bij VWS bezwaar maakt tegen de weigering om in te stemmen met een storting in het toeslagdepot. Gesteld noch gebleken is dat gedaagde buiten VWS om nog de mogelijkheid heeft om enig bedrag in het toeslagdepot te storten. De kantonrechter is daarom van oordeel dat gedaagde met haar verzoek aan VWS van 20 januari 2022 op dit moment wél aan haar inspanningsverplichting heeft voldaan om nader onderzoek naar de mogelijkheid van bijstortingen te doen en dat zij niet in strijd met de beginselen van goed werkgeverschap handelt door verder onderzoek naar de mogelijkheid van bijstortingen achterwege te laten en haar weigering om een storting te doen in het toeslagdepot te handhaven. Dit betekent dat de vorderingen van eiser sub 1 c.s. zullen worden afgewezen.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 02-03-2022

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2022:835

Zaaknummer: 9388141 UC EXPL 21-5801

Rechters: M.J. Slootweg

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Pensioenfonds vordert met succes onverschuldigd betaald arbeidsongeschiktheidspensioen terug

Gedaagde is in het verleden als timmerman arbeidsongeschikt geraakt. Hij heeft toen een WAO-uitkering gekregen. Bpf bouw heeft hem toen aan die WAO-uitkering gerelateerde uitkeringen verstrekt. Eind 2015/begin 2016 bleek dat de WAO-uitkering aan gedaagde al op 14 augustus 2000 was geëindigd. Kern van het geschil is of het pensioenfonds bevoegd is tot terugvordering wegens onverschuldigde betaling van invaliditeitspensioen, aanvullend invaliditeitspensioen, vakantietoeslag en eindejaarsuitkeringen over de periode augustus 2000 tot en met december 2015. De rechtbank oordeelt dat geen sprake is van verjaring of rechtsverwerking. De terugvordering is niet in strijd met redelijkheid en billijkheid.

Gedaagde is in het verleden tijdens zijn werk als timmerman arbeidsongeschikt geraakt. Aan hem is toen door het UWV een WAO-uitkering toegekend. Op grond van artikel 5 van het Reglement Invaliditeitspensioen (hierna: het reglement) heeft BPF Bouwnijverheid vanwege de arbeidsongeschiktheid van gedaagde, aan hem invaliditeitspensioen, aanvullend invaliditeitspensioen, vakantietoeslag en eindejaarsuitkeringen uitgekeerd.

Op grond van artikel 13 van het reglement eindigt het (aanvullend) invaliditeitspensioen op de dag dat de toekenning van de uitkering uit hoofde van de WAO eindigt. De WAO-uitkering van gedaagde is geëindigd op 14 augustus 2000. Vaststaat dat de betalingen uit hoofde van de rechten die genoemd staan in artikel 5 van het reglement niet gestopt zijn per 14 augustus 2000, omdat BPF Bouwnijverheid niet op de hoogte was van de beëindiging van de WAO-uitkering van gedaagde per die datum.

Op grond van het voorgaande staat vast dat BPF Bouwnijverheid aan gedaagde in de periode augustus 2000 tot en met december 2015 onverschuldigd invaliditeitspensioen, aanvullend invaliditeitspensioen, vakantietoeslag en eindejaarsuitkeringen betaald heeft. BPF

Bouwnijverheid heeft het onverschuldigd betaalde bedrag berekend op € 72.901,68. gedaagde heeft de hoogte van dit bedrag niet betwist, zodat de rechtbank daarvan uitgaat. Gedaagde verzet zich tegen terugbetaling van het grootste deel van het bedrag.

Het meest verstrekkende verweer van gedaagde is dat de vermeende vorderingen van BPF Bouwnijverheid nagenoeg geheel zijn verjaard. Wat betreft het invaliditeitspensioen en de vakantietoeslag heeft gedaagde aangevoerd dat pas over en weer wetenschap van de onverschuldigde betaling is ontstaan per eind december 2015. Gedaagde beroept zich op artikelen 3:307 juncto 3:308 BW.

Anders dan gedaagde meent, gaat het in de onderhavige zaak niet om een rechtsvordering tot nakoming van een verbintenis zoals in artikel 3:307 BW staat, zodat dat artikel niet van toepassing is. Evenmin is artikel 3:308 BW van toepassing, nu het in de onderhavige zaak niet gaat om een rechtsvordering tot betaling van renten etc. Het beroep van gedaagde op deze beide artikelen faalt dan ook. Ingevolge artikel 3:309 BW verjaart een rechtsvordering uit onverschuldigde betaling door verloop van vijf jaren na de aanvang van de dag, volgende op die waarop de schuldeiser zowel met het bestaan van zijn vordering als met de persoon van de ontvanger is bekend geworden en in ieder geval twintig jaren nadat de vordering is ontstaan.

Gedaagde heeft onbetwist gesteld dat BPF Bouwnijverheid in een brief van 4 april 2018 aan hem erkend heeft dat zij in juli 2013, na ontvangst van een bestand van UWV, had kunnen weten dat zijn WAO-uitkering al in 2000 was beëindigd. De rechtbank neemt juli 2013 dan ook aan als het moment van wetenschap zoals bedoeld in artikel 3:309 BW. Bij brief van 24 november 2016, dat wil zeggen binnen de termijn van vijf jaren, heeft BPF Bouwnijverheid vervolgens aan gedaagde laten weten dat hij het bedrag van € 72.885,69, waar hij geen recht op had, moet terugbetalen. In deze brief staat meerdere keren dat gedaagde geen recht had op een invaliditeitspensioen, aanvullend invaliditeitspensioen, vakantietoeslag en eindejaarsuitkeringen omdat zijn WAO-uitkering op 14 augustus 2000 is geëindigd. Ook staat er meermaals dat gedaagde het geld moet terugbetalen. Er wordt in dat verband gesproken over “de vordering” en “wij vorderen dit bedrag terug”. Omdat het om veel geld gaat door de lange periode, maakt BPF Bouwnijverheid kenbaar in contact met gedaagde te willen komen om gezamenlijk te zoeken naar een oplossing. Deze brief is niet anders op te vatten dan een aanmaning in de zin van artikel 3:317 lid 1 BW waardoor de verjaring op dat moment is gestuit. De dagvaarding is op 9 november 2020 betekend, hetgeen eveneens binnen de termijn van vijf jaren valt. Gelet op het voorgaande is de vordering niet verjaard, reden waarom het verweer van gedaagde faalt. Nu gedaagde zijn beroep op rechtsverwerking niet nader heeft onderbouwd en hij zich kennelijk beroept op “stilzitten” door BPF Bouwnijverheid, zonder

daarbij bijzondere omstandigheden aan te dragen, faalt dit beroep als onvoldoende gesteld.

De rechtbank is met gedaagde van oordeel dat BPF Bouwnijverheid in haar communicatie naar gedaagde toe niet altijd even helder, duidelijk en zorgvuldig is geweest. Het gaat echter te ver om op grond daarvan te oordelen dat terugvordering door BPF Bouwnijverheid van de hoofdsom, die onverschuldigd is betaald, naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn. De rechtbank heeft hierbij betrokken het feit dat er jaarlijks een brief van BPF Bouwnijverheid aan gedaagde werd gestuurd en dat gedaagde had moeten en kunnen begrijpen dat er een koppeling bestond tussen de WAO en de uitkeringen die BPF Bouwnijverheid deed. Gelet op wat hiervoor is overwogen, zal de rechtbank de gevorderde hoofdsom van € 72.901,68 als onverschuldigd betaald toewijzen. BPF Bouwnijverheid heeft niet betwist dat gedaagde na het uitbrengen van de dagvaarding, op 10 januari 2021, € 734,82 aan haar betaald heeft. De rechtbank zal in de beslissing verstaan dat dit bedrag op de voet van artikel 6:44 BW in mindering strekt op het bedrag dat gedaagde aan BPF Bouwnijverheid verschuldigd is.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 02-03-2022

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2022:1740

Zaaknummer: C/03/284871 / HA ZA 20-568

Rechters: I.M. Etman

Wetsartikelen: 5 Reglement Invaliditeitspensioen, 3:307 BW, 3:308 BW en 3:309 BW

RECHTSPRAAK

Polishouders zijn belanghebbende bij besluit van DNB over portefeuilleoverdracht via juridische fusie van Optas met Aegon

Geschil over de vraag of polishouders belanghebbende zijn bij een besluit van DNB over een portefeuilleoverdracht via juridische fusie van Optas met Aegon. DNB heeft ingestemd. Verweerders hebben bezwaar gemaakt. DNB heeft de bezwaren niet-ontvankelijk verklaard omdat zij geen belanghebbenden zouden zijn. Het CBb oordeelt in navolging van de rechtbank dat zij belanghebbenden zijn. De derde moet toegang hebben tot de bestuursrechter en dus als belanghebbende moet worden aangemerkt als hij door het besluit wordt geraakt in een recht of een rechtens beschermd belang. Met de rechtbank is het College verder van oordeel dat het afgeleid belang verweerders hier niet kan worden tegengeworpen, omdat de in het geding zijnde belangen een zelfstandige aanspraak op rechtsbescherming rechtvaardigen. Het instemmingsbesluit houdt rekening met de belangen van verweerders als polishouders en ontnemt hun het instemmingsrecht van artikel 6:155 BW. In die situatie moeten verweerders hun belangen in deze bestuursrechtelijke procedure kunnen verdedigen. Anders dan DNB aanvoert, sluit de verzetprocedure die bestuursrechtelijke procedure niet uit.

Optas Pensioenen N.V. (Optas), een levensverzekeraar, was sinds 2007 een dochteronderneming van Aegon. Bij Optas waren tienduizenden polishouders, waaronder verweerders, met een levensverzekering aangesloten. Op 4 september 2018 heeft Optas aan DNB verzocht in te stemmen met de voorgenomen overgang van de rechten en verplichtingen uit alle levensverzekeringen (de gehele verzekeringsportefeuille) bij een juridische fusie van

Optas, als verdwijnende rechtspersoon, met Aegon, als verkrijgende rechtspersoon. Bij het instemmingsbesluit heeft DNB ingestemd met de overgang van de rechten en verplichtingen uit alle levensverzekeringen bij de juridische fusie. Verweerders hebben bezwaar gemaakt tegen het instemmingsbesluit. Bij besluiten van 17 januari 2020 (de bestreden besluiten), waartegen de beroepen bij de rechtbank waren gericht, heeft DNB de bezwaren niet-ontvankelijk verklaard, omdat verweerders geen belanghebbenden zijn als bedoeld in artikel 1:2, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Daaraan heeft DNB ten grondslag gelegd dat verweerders door het instemmingsbesluit niet rechtstreeks in hun belang worden geraakt maar slechts een afgeleid belang hebben en dat zij geen persoonlijk belang hebben omdat zij zich onvoldoende van de andere (tienduizenden) polishouders onderscheiden. De rechtbank heeft de beroepen van verweerders gegrond verklaard, de bestreden besluiten vernietigd en DNB opgedragen opnieuw op de bezwaren te beslissen met in achtneming van hetgeen in de aangevallen uitspraken is overwogen. De rechtbank heeft daartoe overwogen dat verweerders wel belanghebbenden zijn in de zin van artikel 1:2 lid 1 Awb.

Volgens DNB heeft de rechtbank ten onrechte verweerders als belanghebbenden bij het instemmingsbesluit aangemerkt. Het College staat voor de vraag of verweerders belanghebbenden zijn bij het instemmingsbesluit. Artikel 1:2 lid 1 Awb definieert de belanghebbende als degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken. Om als belanghebbende te kunnen worden aangemerkt, dient volgens vaste rechtspraak sprake te zijn van een voldoende objectief en actueel, eigen, persoonlijk belang dat de betrokkene in voldoende mate onderscheidt van anderen (zie recent bijvoorbeeld CBB 30 maart 2021, ECLI:NL:CBB:2021:349, r.o. 6.3). Dat belang moet rechtstreeks bij het desbetreffende besluit zijn betrokken.

Uit artikel 3:112 lid 1 Wft volgt – kort gezegd en voor zover hier van belang – dat een levensverzekeraar die rechten en verplichtingen uit levensverzekering wenst over te dragen daarvoor de instemming behoeft van DNB. Artikel 3:118 lid 1 aanhef en onder a Wft bepaalt dat DNB slechts met die overdracht instemt indien de levensverzekeraar, mede gelet op de voorgenomen overdracht, voldoet aan het solvabiliteitskapitaalvereiste en er bij DNB geen bedenkingen bestaan tegen de overdracht. Indien – kort gezegd – een vierde of meer van de polishouders zich tegen de voorgenomen overdracht door een levensverzekeraar heeft verzet, verleent DNB geen instemming (art. 3:119 lid 2 Wft). Indien – kort gezegd – een vierde of meer van de polishouders zich niet tegen de voorgenomen overdracht heeft verzet en tegen de overdracht ook bij DNB geen bedenkingen bestaan, verleent DNB de levensverzekeraar instemming met de overdracht. De overdracht kan dan plaatsvinden en is van kracht ten aanzien van alle betrokkenen (art. 3:119 lid 4 Wft).

Met de rechtbank is het College van oordeel dat verweerders een persoonlijk belang hebben bij het instemmingsbesluit. Verweerders komen op tegen de instemming met de overgang van de rechten en verplichtingen uit hun (individuele) levensverzekeringen naar Aegon, omdat deze overgang – naar zij stellen – nadelige financiële gevolgen voor hen heeft. Zoals de rechtbank met juistheid heeft overwogen, komen zij daarmee op voor een naar zijn aard individueel belang, namelijk hun eigen, persoonlijke financiële positie. Dat ook vele anderen op het moment van het instemmingsbesluit een levensverzekering bij Optas hadden en door de instemming met de overgang van de verzekeringsportefeuille zouden kunnen worden getroffen in hun financiële positie, verhindert, zoals de rechtbank ook terecht heeft overwogen en anders dan DNB aanvoert, niet dat verweerders belanghebbenden kunnen zijn. Wat DNB verder aanvoert, doet niet af aan het oordeel dat verweerders een persoonlijk belang hebben bij het instemmingsbesluit.

Bij de beantwoording van de vraag wanneer het belang bij een besluit van een derde die in een (doorgaans contractuele) relatie staat met een ander (doorgaans de geadresseerde van dat besluit), daarbij niettemin rechtstreeks is betrokken zoekt het College aansluiting bij de conclusie van raadsheer advocaat-generaal Widdershoven (ECLI:NL:CRVB:2018:3474), in het bijzonder bij het daarin geformuleerde normatieve uitgangspunt dat de derde toegang moet hebben tot de bestuursrechter en dus als belanghebbende moet worden aangemerkt als hij door het besluit wordt geraakt in een recht of een rechtens beschermd belang (zie CBb 13 oktober 2020, ECLI:NL:CBB:2020:748, en CBb 26 april 2021, ECLI:NL:CBB:2021:442). Daarbij houdt het College vast aan de in de conclusie geformuleerde vuistregels; voor zover hier van belang vuistregel 3. Vuistregel 3 heeft betrekking op de situatie waarin het belang van de derde uitsluitend bestaat als gevolg van de relatie met de eerst betrokkene en de derde dus niet (daarnaast) een eigen zelfstandig belang heeft. Afgeleid belang moet de derde niet worden tegengeworpen als de betrokkenheid van zijn rechts- of belangpositie bij het besluit een zelfstandige aanspraak op rechtsbescherming rechtvaardigt (vuistregel 3). Ook in deze gevallen is het belang van de derde rechtstreeks bij het besluit betrokken.

Het College volgt de rechtbank in haar oordeel dat het financiële belang van verweerders uitsluitend bestaat als gevolg van hun contractuele relatie met Optas en dat dus sprake is van een afgeleid belang. Met de rechtbank is het College verder van oordeel dat het afgeleid belang verweerders hier niet kan worden tegengeworpen, omdat de in het geding zijnde belangen een zelfstandige aanspraak op rechtsbescherming rechtvaardigen (vuistregel 3 uit de conclusie Widdershoven).

DNB heeft onder verwijzing naar de parlementaire geschiedenis (*Kamerstukken II* 1921/22, 60, nrs. 3, 5 en 6) terecht betoogd dat de wetgever (toen in hoofdstuk III van de Regeling van het Levensverzekeringsbedrijf) heeft gekozen voor een bijzondere regeling waarbij de

toestemming van voorheen de Verzekeringskamer en thans DNB voor een fusie of overdracht van een levensverzekeringsportefeuille die van de polishouders vervangt om fusie of overdracht te vergemakkelijken. De memorie van toelichting (*Kamerstukken II 1921/22, 60, nr. 3, p. 32*) licht dat als volgt toe: “(...) Ons geldend recht maakt het hoogst moeilijk tot samensmelting of overdracht te geraken; het kent immers geene overname van schulden zonder medewerking van den schuldeischer. Eene bijzondere regeling is daarom noodzakelijk, aangezien vaak overdracht of samenvoeging van ondernemingen het aangewezen middel zal zijn om de belangen der verzekerden te behartigen. (...) Aan den anderen kant is bij overdracht en samenvoeging van ondernemingen het gevaar voor verkorting der rechten van de verzekeringnemers geenszins denkbeeldig. De regeling van deze aangelegenheid zal dus eenerzijds de strekking moeten hebben, het overdragen of samenvoegen van ondernemingen te vergemakkelijken, anderzijds waarborgen moeten inhouden, dat bij overdracht en samenvoeging met de belangen der verzekerden voldoende rekening worde gehouden. (...)”

Het oorspronkelijk wetsontwerp ging uit van uitdrukkelijke instemming van ten minste 75% van de polishouders, maar kritiek in de Tweede Kamer (die vreesde dat het verkrijgen van toestemming van de grote meerderheid van de polishouders de bij fusie vereiste voortvarendheid zou ondermijnen, zie *Kamerstukken II 1921/22, 60, nr. 5*) leidde tot introductie in artikel 37 van het gewijzigd wetsontwerp (*Kamerstukken II 1921/22, 60, nr. 6*) van de verzetprocedure: de verzekeraar informeert de polishouders over de voorgenomen overdracht en stelt een termijn om eventuele bezwaren in te brengen. Als ten minste 25% van de polishouders bezwaar maakt, dan blokkeert dat de voorgenomen fusie. Is dat niet het geval, dan effent dat de weg voor de fusie (en daarmee de overdracht van de rechten en plichten). Die verzetprocedure moet verzekeren dat de betrokken verzekeraar voldoende rekening houdt met de belangen van de polishouders. In dit stelsel draagt de instemming van (thans) DNB dus mede het karakter van vervangende instemming met de fusie namens de polishouders, zelfs als zij zich expliciet tegen de fusie verzetten. Het instemmingsbesluit houdt aldus rekening met de belangen van verweerders als polishouders en ontnemt hen het instemmingsrecht van artikel 6:155 BW. In die situatie moeten verweerders hun belangen in deze bestuursrechtelijke procedure kunnen verdedigen. Anders dan DNB aanvoert, sluit de verzetprocedure die bestuursrechtelijke procedure niet uit.

In tegenstelling tot DNB ziet het College voor verweerders voldoende objectief en actueel belang bij het instemmingsbesluit. Aegon erkent dat door de fusie het fiscale voordeel van Optas (de vrijstelling van vennootschapsbelasting) verloren is gegaan en heeft tijdens de hoorzitting bevestigd dat dit leidt tot een vermindering van het beleggingsrendement. DNB heeft daarmee ook rekening gehouden in de vervangingsbesluiten. Verweerders hebben aldus een voldoende objectief en actueel belang. Hieruit volgt dat de hoger beroepen niet slagen.

Het College zal de aangevallen uitspraken bevestigen.

DNB heeft ter uitvoering van de aangevallen uitspraken de vervangingsbesluiten genomen. Dat zijn besluiten als bedoeld in artikel 6:19 Awb en het van rechtswege ontstane beroep tegen die besluiten is onderdeel geworden van de hoger beroepen. Verweerders sub 3 verzoeken om verwijzing van dat beroep naar de rechtbank, omdat zij aanspraak willen behouden op een inhoudelijke behandeling van hun zaken in twee feitelijke instanties. Het College ziet in deze zaken aanleiding om op grond van artikel 6:19 lid 5 Awb aan dat verzoek te voldoen. Dit brengt mee dat alle beroepen zullen worden verwezen naar de rechtbank.

Instantie: College van Beroep voor het bedrijfsleven

Datum uitspraak: 14-12-2021

ECLI: ECLI:NL:CBB:2021:1063

Zaaknummer: 21/446, 21/447, 21/448 en 21/449

Rechters: A. Venekamp, R.C. Stam en C.C.W. Lange

Wetsartikelen: 1:2 lid 1 Awb, 4:7 lid 7 Awb, 4:18 Awb, 6:19 Awb, 3:112 lid 1 Wft, 3:118 lid 1 aanhef en onder a Wft, 3:119 lid 2 Wft en 3:119 lid 4 Wft

RECHTSPRAAK

Vordering bedrijfstakpensioenfonds achterstallige pensioenpremies blijft buiten onderhands WHOA-akkoord faillissement

Deze uitspraak gaat over de vraag of vorderingen van een bedrijfstakpensioenfonds voor achterstallige pensioenpremies vallen binnen de reikwijdte van artikel 369 lid 4 Fw. Daarin is bepaald dat de WHOA niet van toepassing is op rechten van werknemers in dienst van de schuldenaar die voortvloeien uit arbeidsovereenkomsten. In de WHOA-procedure van een hotelbedrijf heeft de Stichting Pensioenfonds Horeca en Catering zich verzet tegen de homologatie van het akkoord. Ten behoeve van het WHOA-akkoord is het Pensioenfonds door de schuldenaar in de klasse van concurrente schuldeisers ingedeeld. De Hoge Raad oordeelt dat de rechten en verplichtingen van de werknemer en de werkgever die over en weer voortvloeien uit de verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds op grond van de Wet Bpf 2000, moeten worden aangemerkt als rechten en verplichtingen die voortvloeien uit een arbeidsovereenkomst. Wanneer de vordering voor achterstallige premies van een bedrijfstakpensioenfonds zou kunnen worden betrokken in een WHOA-akkoord, zou afbreuk worden gedaan aan het met die vordering corresponderende recht van de werknemer jegens de werkgever op premiebetaling aan het bedrijfstakpensioenfonds. Een vordering voor achterstallige premies van een bedrijfstakpensioenfonds kan niet worden betrokken in een WHOA-akkoord.

Deze uitspraak gaat over de vraag of vorderingen van een bedrijfstakpensioenfonds voor achterstallige pensioenpremies vallen binnen de reikwijdte van artikel 369 lid 4 Fw. Daarin is bepaald dat de Wet homologatie onderhands akkoord (WHOA) niet van toepassing is op rechten van werknemers in dienst van de schuldenaar die voortvloeien uit arbeidsovereenkomsten (hierna ook: rechten van werknemers). Bij de beantwoording van de prejudiciële vraag gaat de Hoge Raad uit van de volgende feiten:

- (1) De vennootschap exploiteert een hotelbedrijf en verkeert in een toestand waarin het redelijkerwijs aannemelijk is dat zij met het betalen van haar schulden niet zal kunnen voortgaan.
- (2) De vennootschap is gehouden tot het afdragen van premies aan het Pensioenfonds ten behoeve van haar werknemers. Het Pensioenfonds is een bedrijfstakpensioenfonds in de zin van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000 (Wet Bpf 2000).
- (3) De vennootschap heeft haar schuldeisers een akkoord aangeboden als bedoeld in artikel 370 Fw. In het akkoord zijn de schuldeisers in vier klassen ingedeeld: (i) preferent, (ii) concurrent I, (iii) concurrent II, en (iv) achtergesteld, met een beoogd uitkeringspercentage van achtereenvolgens 17,7%, 8,85%, 20% en 0%.
- (4) De vordering van het Pensioenfonds voor achterstallige pensioenpremies is met de concurrente schuldeisers ingedeeld in klasse (ii). Alle klassen hebben met een voldoende meerderheid ingestemd met het akkoord. Het Pensioenfonds heeft tegen het akkoord gestemd.

De vennootschap heeft een verzoek tot homologatie van het akkoord ingediend als bedoeld in artikel 383 Fw. Het Pensioenfonds heeft verweer gevoerd tegen het homologatieverzoek. Voor zover in cassatie van belang betoogt het Pensioenfonds dat de WHOA zich niet uitstrekt tot vorderingen voor pensioenpremies, gelet op de uitzondering van artikel 369 lid 4 Fw. De rechtbank heeft op de voet van art. 392 Rv de volgende prejudiciële vraag gesteld aan de Hoge Raad: Is op grond van artikel 369 lid 4 Fw het in afdeling 2 van titel IV van de Faillissementswet bepaalde (de WHOA) van toepassing op vorderingen van de bedrijfstakpensioenfonds in de zin van de Wet Bpf 2000 betreffende achterstallige pensioenpremies?

Uit de totstandkomingsgeschiedenis van artikel 369 lid 4 Fw volgt dat met rechten van werknemers in artikel 369 lid 4 Fw niet iets anders is bedoeld dan met verplichtingen van de schuldenaar jegens zijn werknemers. Voor de beantwoording van de prejudiciële vraag maakt het daarom geen verschil of de rechten van werknemers tot uitgangspunt worden genomen of de daarmee corresponderende verplichtingen van de schuldenaar jegens zijn werknemers. De rechten en verplichtingen van de werknemer en de werkgever die over en weer voortvloeien

uit de verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds op grond van de Wet Bpf 2000, moeten worden aangemerkt als rechten en verplichtingen die voortvloeien uit een arbeidsovereenkomst. Het bedrijfstakpensioenfonds heeft een eigen recht jegens de werkgever op betaling van de premie. Dat de werkgever jegens de werknemer verplicht is tot premiebetaling betekent omgekeerd dat de werknemer jegens de werkgever een recht heeft op premiebetaling aan het bedrijfstakpensioenfonds. Het voorgaande vindt bevestiging in het voorstel voor de Implementatiewet richtlijn herstructurering en insolventie, dat op dit moment aanhangig is bij de Tweede Kamer. Het wetsvoorstel wijzigt artikel 369 lid 4 Fw in die zin dat wordt verduidelijkt dat onder rechten van werknemers als bedoeld in die bepaling mede worden verstaan vorderingen van werknemers tot betaling door hun werkgever van premie aan een pensioenuitvoerder. In de memorie van toelichting is in verband met deze verduidelijking opgemerkt dat werknemers een zelfstandige vordering jegens hun werkgever hebben tot afdracht van pensioenpremie aan een pensioenuitvoerder en dat hier dus sprake is van rechten van werknemers die voortvloeien uit arbeidsovereenkomsten. Met deze verduidelijking staat vast dat vorderingen tot betaling van pensioenpremie niet kunnen worden gewijzigd in het kader van een onderhands akkoord en wordt verzekerd dat de pensioenopbouw van werknemers niet in gevaar komt als gevolg van een dergelijk akkoord, aldus de memorie van toelichting.

Een vordering voor achterstallige premies van een bedrijfstakpensioenfonds jegens de werkgever correspondeert met het recht van de werknemer jegens de werkgever op betaling van die premies aan het bedrijfstakpensioenfonds. Dit laatste is een recht dat voortvloeit uit een arbeidsovereenkomst in de zin van artikel 7:610 BW. Indien de vordering voor achterstallige premies van een bedrijfstakpensioenfonds zou kunnen worden betrokken in een onderhands akkoord op de voet van afdeling 2 van titel IV van de Faillissementswet, zou afbreuk worden gedaan aan het met die vordering corresponderende recht van de werknemer jegens de werkgever op premiebetaling aan het bedrijfstakpensioenfonds. Afbreuk aan dit recht zou de pensioenopbouw van werknemers in gevaar kunnen brengen. Dat het bedrijfstakpensioenfonds de pensioenverplichtingen jegens werknemers ook moet nakomen als de werkgever geen premies heeft afgedragen, neemt immers niet weg dat een bedrijfstakpensioenfonds wegens een te lage dekkingsgraad als gevolg van niet afgedragen pensioenpremie kan overgaan tot korting op de pensioenen of het achterwege laten van indexering van de pensioenen en dat op die wijze alsnog afbreuk zou worden gedaan aan opgebouwde rechten op bedrijfspensioen. Dat zou niet stroken met de bedoeling van de wetgever. Daarop wijst ook het aanhangige voorstel voor de Implementatiewet richtlijn herstructurering en insolventie. Het hiervoor overwogene strookt daarentegen juist wel met artikel 1 lid 6 van de Herstructureringsrichtlijn, dat strekt tot bescherming van

pensioenaanspraken.

Op grond van het voorgaande moet worden aangenomen dat afdeling 2 van titel IV van de Faillissementswet niet van toepassing is op een vordering voor achterstallige premies van een bedrijfstakpensioenfonds, en dat die vordering niet kan worden betrokken in een onderhands akkoord als bedoeld in artikel 370 lid 1 Fw. Opmerking verdient dat artikel 369 lid 4 Fw meebrengt dat een door de rechter afgekondigde afkoelingsperiode als bedoeld in artikel 376 Fw zich niet kan uitstrekken tot de rechten van werknemers. Uit het hiervoor overwogene volgt dat de afkoelingsperiode zich daarom ook niet kan uitstrekken tot vorderingen van een bedrijfstakpensioenfonds voor pensioenpremies.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 25-02-2022

ECLI: ECLI:NL:HR:2022:328

Zaaknummer: 21/03643

Rechters: M.J. Kroeze, T.H. Tanja-van den Broek, H.M. Wattendorff, F.J.P. Lock en F.R. Salomons

Advocaten: T.T. van Zanten en M.E. Bruning

Wetsartikelen: 369 Fw, 370 Fw en 383 Fw